

EN ÖFVERVINTRING I POLAR-ISEN.

EN BESTIGNING AF MONT-BLANC.

TVÅ BERÄTTELSE

AF

JULES VERNE.

ÖFVERSÄTTNING FRÅN FRANSKAN.

STOCKHOLM.

ADOLF BONNIER,

Kongl. Hof- & Universitets-Bokhandlare.

STOCKHOLM,

TRYCKT HOS J. & A. RIIS, 1874.

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna svenska översättning av romanen *Les Aventures du capitaine Hatteras* (1866) med magasinsserierna *Les Anglais au Pôle Nord* (1864-65) och *Le désert de glace* (1865) av **Jules Verne (1828-1905)** är scannat direkt från original och anpassat och OCR-tolkat för Projekt Runeberg i oktober 2007 av Kalle.

I.

Den svarta flaggan.

Pastorn i Dunkerque's gamla kyrka vaknade kl. 5 på morgonen den 12 maj 18 . . , för att enligt sin vana läsa messan för några fromma fiskare.

Iklädd sin presterliga skrud, stod han just i begrepp att begifva sig till altaret, då en man med ett på en gång gladt och upprördt utseende inträdde i sakristian. Det var en sjöman vid omkring 60 år, men ännu fast och rörlig och med en prägel af redbarhet och välmåga.

— Herr pastor, utbrast han. var god och stanna ett ögonblick.

— Hvad för er ut så här tidigt, Jean Cornbutte? svarade pastorn.

— Hvad som för mig ut ? . . . En stark lust att falla er om halsen med det samma.

— Nå väl, efter messan, hvilken ni ju bevistar.

— Messan! svarade leende den gamle sjömannen. Ni tror således, att ni nu går att läsa messan, och att jag tillåter er det?

— Ja, hvarför skulle jag icke läsa min messa? frågade pastorn. Förklara er! Det har redan klämtat tredje gången .

. . — Det må hafva klämtat eller ej, inföll Jean Cornbutte, i dag får någon annan än ni, hr pastor, läsa messan, ty ni har lofvat att förrätta vigseln mellan min son Louis och min systerdotter Marie.

— Han har då kommit hem? utbrast den andlige gladt.

— Det fattas icke mycket, återtog Cornbutte gnuggande sina händer. Utkiken har i soluppgången signalerat vår brigg, hvilken ni sjelf har döpt till det vackra namnet *La Jeune-Hardie*.

— Jag lyckönskar er af hela mitt hjerta, min gamle Cornbutte, sade pastorn i det han afklädda sig mess-skruden. Jag kommer väl ihåg vår öfverenskommelse. Mitt biträde skall intaga min plats och jag följer med er för att afvakta den kära gossens ankomst.

— Och jag lofvar, att han icke skall låta er fasta allt för länge, svarade sjömannen. Lysningen har ni sjelf verkställt, och det återstår endast att gifva absolution för de synder han kunnat begå i Nordsjön, mellan himmel och vatten. Det var en god idé af mig, att bröllopet skulle stå på sjelfva hemkomstdagen, och att Louis skulle lemna sin brigg för att begifva sig direkt till kyrkan!

— Men så gå då att ställa allt i ordning, Cornbutte!

— Jag skyndar, hr pastor. Välkommen efter!

Sjömannen ilade med stora steg till sitt hus, som var beläget nere vid hamnen, och hvarifrån man hade utsigt öfver Nordsjön, något som den gamle Cornbutte satte stort värde på.

Jean Cornbutte hade samlat en för en man i hans ställning icke ringa förmögenhet. Efter att länge hafva fört fartyg för en rik skeppsredare i Havre, slog hansig ned i sin födelsestad och lät der för egen räkning bygga briggen *La Jeune-Hardie*. Åtskilliga resor på norden lyckades och Cornbutte fann alltid förmånlig afsättning for sina trä-, jern- eller tjärlaster. Jean Cornbutte afstod derefter befälet åt sin son Louis, en ung man om trettio år och enligt alla kustfarares enstämmiga vitsord den raskaste sjöman från Dunkerque.

Louis Cornbutte hade vid sin senaste afresa med smärta slitit sig från Marie, hans kusin och trolofvade, hvilken åter i sin ordning räknat dagarne af hans bortovaro. Marie var ännu icke fullt tjugo år, en vacker flamländska med några droppar holländskt blod i sina ådror. Hennes moder hade på dödsbädden anförtrott henne åt sin broder Jean Cornbutte, hvilken redlige sjöman också älskade henne som sitt eget barn och i det tilltänkta giftermålet såg en källa till sann och varaktig lycka.

Briggens ankomst krönte verket på en större handelsoperation, af hvilken Jean Cornbutte väntade betydande vinst. *La Jeune-Hardie* hade för tre månader sedan lemnat Dunkerque och återvände nu från den norska hamnen Bodö efter en synnerligen snabb resa.

Hemkommen fann Jean Cornbutte hela huset på fötter. Marie, öfverlycklig, höll på att ikläda sig bröllopsdräkten.

— Bara inte briggen kommer förr än vi, sade hon.

— Skynda dig, barn, svarade Jean Cornbutte, ty vinden blåser nordan och *La Jeune-Hardie* gör god fart, när hon går för en slör.

— Äro våra vänner tillsagda, onkel? frågade Marie.

— De äro tillsagda.— Och notarien och presten?

— Var lugn! Skola vi komma att vänta på någon, så blir det väl på dig.

I detta ögonblick inträdde Clerbaut, Maries gudfar.

— Se det kan man kalla tur, min gamle vän! utbrast han. Ditt fartyg kommer alldeles samtidigt med det regeringen utfärdar befallning om stora inköp af trä för flottans räkning.

— Hvad angår det mig? svarade Jean Cornbutte. Hvad bryr jag mig väl om regeringen?

— Ser ni, hr Clerbaut, i dag fins det icke mer än en sak, som intresserar oss, och det är Louis' återkomst.

— Jag nekar icke till att... svarade Clerbaut. Men i alla fall, dessa inköp...

— Ni skall vara med på bröllopet, inföll Jean Cornbutte, i det han kramade köpmannens hand, som om han velat krossa den.

— Dessa träleveranser...

— I sällskap med alla våra vänner till lands och vatten. Jag har redan underrättat våra bekanta och ämnar inbjuda hela briggens besättning.

— Och imellertid begifva vi oss ned till kajen för att vänta? frågade Marie.

— Tror jag, det, svarade Jean Cornbutte. Vi defilera två i ledet med musik i spetsen!

Jean Cornbuttes gäster infunno sig snart. Oaktadt den tidiga timman uteblef icke en enda. Man lyckönskade hjertligen den hederlige sjömannen, hvilken var omtyckt af alla. Under tiden utgöt Marie på knä sitt tacksamma hjerta i en bön till den allgode. Snart återvände hon, strålände af sällhet och fägring, tillsamlingsrummet, och efter vederbörliga omfamningar, kyssar och handtryckningar gaf Jean Cornbutte signalen till uppbrott.

Det var ett ganska egendomligt uppträde att se detta glada tåg styra kurs ned till hamnen i den tidiga morgonstunden. Nyheten om briggens väntande ankomst hade redan spridt sig, och åtskilliga hufvuden i nattmössor visade sig i fönster och gläntande portar. Från alla håll kommo vänliga helsningar och glada tillrop.

Bröllopsskaran nådde kajen midt under en konsert af loftal och välsignelser. Vädret var präktigt och solen tycktes besluten att sälla sig till partiet. En lagom bris krusade hafvet, och några fiskarbåtar, som just höllo på att kryssa sig genom utloppet, drogo med sina snabba kölvatten upp långa strimor mellan pålverken.

De båda vågbrytarne i Dunkerque's hamn sträcka sig ett ansenligt stycke ut i hafvet. Bröllopsskaran framskred längs med den norra vågbrytaren, upptagande hela dess bredd, och nådde snart det lilla huset på yttersta spetsen, der hamnfogden höll utkik.

Jean Cornbuttes brigg hade blifvit mer och mer synlig. Vinden friskade och *La Jeune-Hardie* flög undan fördevind för sina märssegel, sina bram- och bovenbramsegel och sitt storsegel. Glädjen måste tydligtvis vara stor ombord liksom i land. Jean Cornbutte stod med en kikare i handen, svarande muntert på sina vänners frågor.

— Se der ha vi då min vackra brigg, utbrast han, snygg och fin, som om han just utklarerat från Dunkerque. Icke en skada! Ej en ända saknas!

— Ser ni till er son, kaptenen? frågade man honom.— Nej, ännu icke. Han har naturligtvis sitt att sköta.

— Hvarför hissar han icke flagg? frågade Clerbaut.

— Jag förstår det ej, min gamle vän, men han har utan tvifvel något skäl.

— Er kikare, onkel! sade Marie, i det hon tog instrumentet ur hans händer. Jag vill vara den första, som ser honom.

— Men han är min son, mamsell!

— Ja, det har han varit i tretio år, svarade gladt den unga flickan, men han har bara i två år varit min fästman.

La Jeune-Hardie var nu helt och hållet inom synhåll. Besättningen började göra förberedelser att taga in seglen.

De höga dukarne voro redan gigade. Man kunde se matroserna sväfva i tacklet. Men hvarken Marie eller Jean Cornbutte hade ännu fått sända en helsning till briggens befälhafvare.

— Minsann, se der ha vi styrmannen André Vasling! ropade Clerbaut.

— Och der är Fidèle Misonne, skeppstimmermannen! sade en annan.

— Och der vännen Penellan! sade en tredje, viftande en helsning med hatten till den så benämde vännen.

La Jeune-Hardie befann sig på tre kabellängders afstånd från hamnen, då en svart flagg uppsteg under gaffeln... Det fans således sorg ombord.

En känsla af skräck grep alla sinnen.

Briggen gled sakta in i hamnen och en djup tystnad rådde inom dess relingar. Den lade till vidkajen, och inom kort befunno sig Marie, Jean Cornbutte och alla deras vänner ombord.

— Min son? sade Jean Cornbutte, som endast förmådde stöta fram orden.

Sjömännen togo af sina hattar och pekade stumma på flaggan under gaffeln.

Marie utstötte ett skri af förtviflan och föll i den gamle Cornbuttes armar.

André Vasling hade hemfört *La Jeune-Hardie*; men Louis Cornbutte, Maries fästman, befann sig icke längre inom dess relingar.

*

II.

Jean Cornbuttes plan.

Sedan den unga flickan, anförtrodd åt ömmande väninnors omsorger, lemnat fartyget, omtalade styrman Vasling för Jean Cornbutte den olyckliga tilldragelse, som vållade, att han ej fick återse sin son, och rörande hvilken tilldragelse skeppets dagbok innehöll följande:

"På höjden af Malströmmen den 26 april, under svår blåst från sydvest, observerades nödsignaler från en skonert i lä. Skonerten, som förlorat sin stormast, dref för tackel och tåg mot hvirfveln. Kapten Louis Cornbutte, som såg att fartyget gick mot en oundviklig undergång, beslöt gå ombord på detsamma. Trots sin kajen, och inom kort befunno sig Marie, Jean Cornbutte och alla deras vänner ombord.

— Min son? sade Jean Cornbutte, som endast förmådde stöta fram orden.

Sjömännen togo af sina hattar och pekade stumma på flaggan under gaffeln.

Marie utstötte ett skri af förtviflan och föll i den gamle Cornbuttes armar.

André Vasling hade hemfört *La Jeune-Hardie*; men Louis Cornbutte, Maries fästman, befann sig icke längre inom dess relingar.

*

II.

Jean Cornbuttes plan.

Sedan den unga flickan, anförtrodd åt ömmande väninnors omsorger, lemnat fartyget, omtalade styrman Vasling för Jean Cornbutte den olyckliga tilldragelse, som vållade, att han ej fick återse sin son, och rörande hvilken

tilldragelse skeppets dagbok innehöll följande:

"På höjden af Malströmmen den 26 april, under svår blåst från sydväst, observerades nödsignaler från en skonert i lä. Skonerten, som förlorat sin stormast, dref för tackel och tåg mot hvirfveln. Kapten Louis Cornbutte, som såg att fartyget gick mot en oundviklig undergång, beslöt gå ombord på detsamma. Trots sinbesättnings föreställningar, lät han sätta slupen i sjön och nedsteg i den samma jemte matrosen Cortois och. rorgångaren Pierre Nouquet. Besättningen följde dem med ögonen, ända tills de försvunno i misten. Natten kom. Sjön blef efterhand allt mer orolig. La Jeune-Hardie befann sig under inflytande af de strömdrag, som omgifva Malströmmen, och lopp fara att uppslukas af den samma. Fartyget tvangs att länsa undan och aflägsna sig något från olycksstället, i hvars närhet det dock sedan i flera dagar kryssade, ehuru förgäfvets: briggens slup, skonerten, kapten Louis och de båda matroserna syntes ej mera till. André Vasling samlade då besättningen, tillkännagaf, att han tagit befälet, och satte kurs på Dunkerque."

Jean Cornbutte grät länge efter det han läst denna enkla berättelse, men han kände dock tröst i den tanken, att hans son omkommit under bemödandet att rädda medmenniskor. Derefter lemnade han briggen, hvars åsyn vållade honom smärta, och återvände till sitt dystra hem.

Den sorgliga nyheten spred sig genast i hela Dunkerque. Den gamle sjömannens talrika vänner infunno sig och betygade honom sitt deltagande. Småningom erfor han af folket ombord på *La Jeune-Hardie* de närmare omständigheterna vid olyckan, liksom André Vasling fick för Marie i de minsta detaljer skildra hennes fästmans uppoffrande dåd.

Sedan den första rörelsen lagt sig, började Jean Cornbutte tänka öfver hvad som händt, och redan ett par dagar efter briggens ankomst sade han till André Vasling:— Är ni riktigt säker, André, att min son omkommit?

— Säker? ja visst! svarade Vasling.

— Och har ni gjort allt, som kunde göras, för hans återfinnande?

— Allt, utan tvifvel, hr Cornbutte! Det är, tyvärr, endast allt för stor visshet för att han och de båda matroserna uppslukats af Malströmmens hvirfvel.

— Hvad skulle ni tycka om att behålla befälet som styrman ombord på *La Jeune-Hardie*?

— Det beror på hvem som blir dess kapten, hr Cornbutte.

— Kapten blir jag, svarade den gamle sjömannen. Jag ämnar skyndsamt ånyo utrusta mitt fartyg, utse besättning och löpa ut för att söka upp min son.

— Er son är död, sade Vasling med öfvertygelse.

— Det är möjligt, André, invände lifligt Jean Cornbutte, men det är också möjligt, att han räddat sig. Jag vill genomsöka alla hamnar i Norge, dit han möjligtvis kan hafva blifvit drifven, och sedan jag fått visshet om, att jag aldrig mera får återse honom, men också först då, vill jag återvända för att dö här.

André Vasling insåg, att hans beslut var oryggligt, och drog sig tillbaka utan att vidare söka göra sin mening gällande.

Jean Cornbutte underrättade genast sin systerdotter om sin afsigt och såg hoppets stråle glänsa genom hennes tårar. Den unga flickan hade hittills icke egnat en tanke åt möjligheten af att hennes fästmans död kunde vara tvifvelaktig; men knappt tändes hoppet i hennes hjerta, innan hon utan förbehåll öfverlät sig deråt.

Den gamle sjömannen beslöt, att *La Jeune-Hardiestrax* skulle gå till sjös igen. Briggen, solidt bygd, hade inga skador att reparera. Jean Cornbutte lät tillkännagifva, att om den gamla besättningen ville ånyo taga tjänst, så mötte intet hinder därför. Enda skilnaden blefve, att han sjelf intog sin sons plats såsom fartygets befälhafvare.

Icke en enda af Louis Cornbutes kamrater nekade att efterkomma uppmaningen, och besättningslistan upptog följande namn: Alain Turquette, timmermannen Fidèle Misonne, bretagnaren Penellan, hvilken skulle ersätta

Pierre Nouquet som rorgångare, samt vidare Gradlin, Aupic och Gervique, allesammans modiga och bepröfvade sjömän.

Jean Cornbutte föreslog ännu en gång André Vasling att återtaga sin plats ombord. Vasling var en skicklig navigatör och hade senast visat prof derpå, då han förde *La Jeune-Hardie* i hamn. Imellertid gjorde han, ehuru det var svårt att inse af hvad skäl, svårigheter och begärde betänketid.

— Som ni vill, André Vasling, sade Cornbutte, Kom imellertid ihåg att, derest ni vill, är ni välkommen ibland oss.

Jean Cornbutte hade en tillgifven man i bretagnaren Penellan, som i lång tid varit hans följeslagare. Lilla Marie hade i sin barndom tillbragt många vinterqvällar på hans knä, lyssnande till hans berättelser om lifvet på hafvet. Också hade han bibehållit för henne en faderlig vänskap, liksom hon egnade honom en dotters vörnad. Penellan dref med all makt på briggens utrustning, i synnerhet som han inom sig var öfvertygad, att André Vasling icke gjort alla möjliga försök att återfinna de skeppsbrutna, ehuru väl hanvar ursäktad till följd af det ansvar, som ålåg honom, att sörja för fartygets och besättningens räddning.

Åtta dagar hade icke förflutit, innan *La Jeune-Hardie* var färdig att åter plöja vågen. I stället för den vanliga lasten af köpmansvaror hade hon blifvit fullständigt utrustad med salt kött, skeppskorpor, mjöl, potatis, fläsk, vin, brännvin, kaffe, thé och tobak.

Afresan blef bestämd till den 22 maj. Aftonen förut kom André Vasling, som ännu icke gifvit något svar på Jean Cornbuttes anbud, hem till denne.

Jean Cornbutte var icke hemma, men förstugudörren stod öppen. André Vasling steg in i hvardagsrummet, som gränsade till Maries rum, hvarifrån ljudet af ett samtal nådde hans öron. Han lyssnade uppmärksamt och igenkände Penellans och Maries röster.

Helt säkert hade samtalet redan varat en stund, ty den unga flickan tycktes med en orubblig fasthet besvara alla Penellans invändningar.

— Hur gammal är onkel Cornbutte? frågade Marie.

— Nära sextio år, svarade Penellan.

— Nåväl! går han icke farorna under ögonen för att återfinna sin son?

— Vår kapten är ännu en kraftfull man, invände sjömannen. Han har en kropp af ek och muskler af stål. Också hyser jag inga betänkligheter mot att han ännu en gång går till sjös.

— Min gode Penellan, återtog Marie, man är stark då man älskar. För öfrigt har jag en fast förtröstan till himlens bistånd. Ni förstår mig och ni skall blifva min hjälpreda.

— Nej! sade Penellan. Det är omöjligt, Marie! Hvem vet, hvarthän vi kunna komma, och hvilka besvärligheter äro vi ej dömda att utstå! Huru många kraftiga män har jag icke sett duka under i dessa farvatten!

— Penellan, återtog den unga flickan, icke ett ord mera; om ni nekar, så tror jag, att ni icke håller af mig längre.

André Vasling hade förstått den unga flickans afsigt. Han besinnade sig ett ögonblick, och hans beslut var fattadt.

— Jean Cornbutte, sade han, i det han gick den inträdande gamle sjömannen till mötes, jag är er man. De förhållanden, som hittills gjort det omöjligt för mig att antaga ert tillbud, finnas ej mera, och jag ber er lita på min oinskränkta tillgifvenhet.

— Jag har aldrig tviflet på er, André Vasling svarade Jean Cornbutte, tryckande hans hand. Marie, mitt barn! tillade han med höjd röst.

Marie och Penellan infunno sig.

— Vi äro klara att gå till segels med flodvattnet i morgon i daggryningen. Min stackars Marie, det är alltså sista aftonen vi tillbringa tillsammans.

— Onkel! utbrast Marie och föll i Jean Cornbuttes armar.

— Marie! Med Guds hjälp skall jag gifva dig tillbaka din fästman.

— Ja. vi skola återfinna Louis! instämde Andrée Vasling.

— Ni följer alltså med oss? frågade Penellan hastigt.

— Ja, Penellan, André Vasling skall blifva min styrman, svarade Jean Cornbutte.— Ah, ja så, sade bretagnaren med ett egendomligt uttryck.

— Och hans råd skola blifva oss nyttiga, ty han är djerf och skicklig på en gång.

— Än ni sjelf då, kapten, svarade André Vasling, ni skall blifva vårt mönster, ty ännu finns det lika mycket styrka som erfarenhet hos er.

I morgon alltså, mina vänner! Begifven er nu ombord för att träffa de sista förberedelserna.

De båda sjömännen aflägsnade sig tillsammans och blefvo ensamma med hvarandra. Många voro de tårar, som götos under denna dystra afton. Då Jean Cornbutte såg Marie så tröslös, beslöt han bespara henne skilsmässans smärta genom att lemna huset medan hon sof. Innan de skildes, gaf han henne sin sista kyss, och klockan 3 på morgonen begaf han sig obemärkt åstad.

Afresan hade samlat nere på kajen alla den gamle sjömannens vänner. Presten, som skolat välsigna Maries och Louis' förbund, kom för att gifva fartyget en sista välsignelse. Kraftiga handslag vexlades till höger och venster, då Jean Cornbutte gick ombord.

Allt var nu klart. Några komandorop hördes, seglen fylles, och briggen aflägsnade sig hastigt för en god nordvestlig bris, medan presten, stående midt ibland de knäfallande åskådarne, anbefalde skeppet i Guds händer.

Hvarthän styr detta fartyg? Det följer den farliga stråt, på hvilken så många skeppsbrutna slutat sina dagar! Det har ingen bestämd destination. Det måste vara beredt på alla faror och veta att utan tvekan se dem under ögonen! Gud allena vet, hvar det skall hamna! Gud ledsage det!

*

III.

En gnista af hopp.

Årstiden var gynnande och besättningen kunde hoppas att snart anlända till platsen der olyckan timat. Jean Cornbutte hade naturligtvis gjort upp en plan. Han ämnade anlöpa Färöarne, dit nordanvinden kunde hafva drifvit de skeppsbrutna. Sedan han erhållit visshet, att de icke blifvit upptagna i någon hamn i dessa trakter, skulle han flytta efterforskningarne öfver till andra sidan Nordsjön och genomsöka hela norska kusten ända till Bodö, som kunde antagas vara den närmaste hamnen till skeppsbrottet, men äfven nordligare om så behöfdes.

I motsats till kaptenen var André Vasling af den åsigt, att man borde undersöka Islands kuster. Men Penellan gjorde den anmärkningen, att vinden blåste vestlig, då olyckan inträffade, hvilket ingaf hopp om, att de olyckliga icke blifvit drifna mot Malströmmens afgrund, och berättigade till det antagande, att de kastats i land på norska kusten.

Det beslöts alltså, att man skulle följa denna kust så nära som möjligt, för att söka efter ett spår.

Då Jean Cornbutte dagen efter afresan, försjunknen i tankar, satt lutad öfver en karta, kände han en liten arm läggas kring sin skuldra och hörde en ljuf röst hviska i sitt öra:

— Var vid godt mod, min onkel! Han vände sig om, stum af öfverraskning. Marie omslingrade honom med sina armar.— Marie! min flicka, här ombord! utbrast han.

— Qvinnan kan väl känna sig manad att söka sin make, när fadren går ombord för att rädda sin son!

— Olyckliga Marie! Huru skall du kunna uthärda våra mödor? Inser du ej, att din närvaro till och med kan blifva till hinder för våra efterforskningar?

— Nej, min onkel, ty jag är stark.

— Hvem vet, hvarthän vi kunna blifva drifna, Marie, se denna karta! Vi styra kurs mot dessa nordliga farvatten, som till och med vi sjömän, härdade af alla upptänkliga mödor, frukta. Än sedan du, ett svagt barn!

— Kom ihåg, onkel, att jag tillhör en familj af sjömän. Jag har vuxit upp under berättelser om stormar och skeppsbrott. Dessutom är jag ju hos dig och min gamle vän Penellan.

— Penellan! Det är han, som gömt dig ombord.

— Ja, onkel, men först sedan han insåg, att jag var besluten att göra det utan hans hjälp.

— Penellan! ropade Jean Cornbutte. Penellan inträdde.

— Penellan! hvad som är gjordt kan icke ändras, men kom ihåg, att du är mig ansvarig för Maries lif.

— Var lugn, kapten, svarade Penellan. Flickan har både mod och styrka, och hon skall blifva vår skyddande engel. Och dessutom, kapten, känner ni mitt valspråk: allt sker till det bästa här i världen!

Den unga flickan inqvarterades i en hytt, som matroserna inom kort inredde med all den komfort omständigheterna medgåfvo.

Efter förloppet af åtta dagar lade *La Jeune-Hardie* bi vid Färöarne. De noggrannaste efterforskningar här ledde till ingenting. Inga skeppsbrutna, inga vrakspillror hade uppflutit på stränderna. Till och med sjelfva olyckshändelsen var alldeles okänd. Briggen återtog alltså sin resa den 10 juni efter 10 dagars uppehåll. Hafvet var tillfredsställande och vinden god. Fartyget sköt med snabb fart öfver mot norska kusten, hvilken i sin ordning undersöktes med lika liten framgång.

Jean Cornbutte beslöt då att begifva sig till Bodö. Måhända skall han der lyckas få veta namnet på det nödstälda fartyg, till hvars bistånd Louis Cornbutte och hans båda matrosar skyndat.

Den 30 juni kastade briggen ankar vid Bodö.

Auktoriteterna på stället öfverlemnade i Jean Cornbuttes händer en butelj, som flutit upp på stranden och befunnits innehålla en skrift af följande innehåll:

"Den 26 april, ombord på *Froöeren*. Efter att hafva angjorts af en slup, som gått ut till vår hjälp med kapten och två man från *La Jeune-Hardie*, hafva vi kommit i ett strömdrag, som för oss mot polarisen. Gud vare oss nådig."

Jean Cornbuttes första tanke var att tacka himlen. Han trodde sig vara på spåren efter sin son! *Froöeren* var en norsk skonert, om hvilken man icke visste något vidare, än att den med all säkerhet drifvit in i norra Ishafvet.

Icke en dag var att förlora. *La Jeune-Hardie* sattes strax i stånd att möta polarhafvets faror. Timmermannen Fidèle Misonne undersökte skrofvat med den noggrannaste omsorg och försäkrade, att dess starka byggnadssätt satte det i stånd att uthärda en törn mot isbergen.

Genom Penellans försorg, som förut medhvalfångare besökt de arktiska farvattnen, fördes ombord yllna filter, pelsfodrade kläder, sälskinsstöffor och trävirke till förfärdigande af slädar att begagna på de fasta isfälten. Äfven ökades i stor skala förråden af sprit och stenkol, för den händelse man skall blifva tvungen att öfvervintra på någon punkt af den grönländska kusten. Likaledes skaffades till högt pris och med stort besvär en quantitet citroner, afsedda att förekomma och bota skörbjuggen, som så fruktansvärdt decimerar fartygsbesättningarna i isregionen. Alla dessa varor jemte ökade förråd af kött, skorpor och bränvin, började fylla en del af briggens

lastrum, ty proviantrummet var länge sedan fullt. Man försåg sig äfven med en stor quantitet pemmican, ett indiskt preparat, som innesluter en stor mängd närande ämnen i en liten volum.

På kaptenens befallning anskaffades dessutom jernstänger, viggar och sågar, att begagnas till genombrytning af isband. Derigenom beslöt han att först på Grönland förse sig med slädhundar.

Hela besättningen var sysselsatt med dessa förberedelser och utvecklade en rastlös verksamhet. Penellan var närvarande öfverallt och visste råd för allt. Bland andra lärdomar, som han gaf dem, som för första gången rustade sig till en ishafsfärd, var att icke begagna yllna kläder, oaktadt temperaturen på dessa ofvan polcirkeln belägna latituder redan var ganska låg.

Penellan följde med uppmärksamhet, utan att säga något, André Vaslings minsta rörelser. Denne man, holländare till börd, hade kommit, man vet icke hvarifrån, och, god sjöman för öfrigt, gjort två resor med *La Jeune-Hardie*. Penellan kunde ännu icke förebrå honom någonting, utom att han egnade en alltför trägenuppmärksamhet åt Marie, men följde honom med ett vaksamt öga.

Tack vare besättningens raskhet var briggen utrustad den 16 juli, 15 dagar efter ankomsten till Bodö. Det var då just den lämpligaste tidpunkten att anställa efterforskningar i de arktiska farvattnen. Sedan två månader rådde blidväder, och färderna kunde derföre utsträckas längre än eljest. *La Jeune-Hardie* afseglade sålunda med kurs på cap Brewster på östra kusten af Grönland och 72:dra latituden.

*

IV.

Biand isberg.

Den 23 juli tillkännagaf en reflex den första drifisen, som, utgående från Davis Sund, störtade sig i oceanen. Från denna stund erhöles utkikarne befallning om fördubblad vaksamhet för att undvika sammanstötning med dessa oerhörda massor. Besättningen indelades i två vakter, den första bestående af Fidèle Misonne, Gradlin och Gervique, den andra af André Vasling, Aupic och Penellan. Hvarje vakt räckte icke mera än två timmar, ty i dessa kalla regioner nedsättas människans krafter till hälften. Oaktadt *La Jeune-Hardie* ännu blott befann sig på 63:dje latituden, visade termometern redan 9 grader under fryspunkten. uppmärksamhet åt Marie, men följde honom med ett vaksamt öga.

Tack vare besättningens raskhet var briggen utrustad den 16 juli, 15 dagar efter ankomsten till Bodö. Det var då just den lämpligaste tidpunkten att anställa efterforskningar i de arktiska farvattnen. Sedan två månader rådde blidväder, och färderna kunde derföre utsträckas längre än eljest. *La Jeune-Hardie* afseglade sålunda med kurs på cap Brewster på östra kusten af Grönland och 72:dra latituden.

*

IV.

Biand isberg.

Den 23 juli tillkännagaf en reflex den första drifisen, som, utgående från Davis Sund, störtade sig i oceanen. Från denna stund erhöles utkikarne befallning om fördubblad vaksamhet för att undvika sammanstötning med dessa oerhörda massor. Besättningen indelades i två vakter, den första bestående af Fidèle Misonne, Gradlin och Gervique, den andra af André Vasling, Aupic och Penellan. Hvarje vakt räckte icke mera än två timmar, ty i dessa kalla regioner nedsättas människans krafter till hälften. Oaktadt *La Jeune-Hardie* ännu blott befann sig på

63:dje latituden, visade termometern redan 9 grader under fryspunkten. Regn och snö föllo ofta i myckenhet. Under de ljusare ögonblicken, då det icke blåste alltför hårdt, vistades Marie på däck, och hennes ögon vandes vid polarhafvets bistra scener.

Den 1 augusti promenerade hon på halfdäck, samtalande med sin onkel, André Vasling och Penellan. *La Jeune-Hardie* inträdde just i ett tre mil bredt pass, genom hvilket stora drifismassor med hastig fart summo mot söder.

— När få vi land i sigte? frågade den unga flickan.

— Om tre, högst fyra dagar, svarade Jean Cornbutte.

— Tror du, att vi der skola finna nya spår efter min stackars Louis?

— Kanhända, min flicka, men jag fruktar, att vi ännu äro långt ifrån slutet på vår upptäcktsresa. Det är att frukta, att *Froöeren* blifvit drifven längre nordligt.

— Det måste han, tillade André Vasling, ty den storm, som skilde oss ifrån det norska fartyget, räckte i tre dagar, och på tre dagar kan ett fartyg blifva drifvet långt, när det är så i lägervall, att det icke kan föra segel.

— Tillåt mig erinra er, hr Vasling, inföll Penellan, att detta skedde i april månad, att blidvädret då ännu icke börjat, och att följaktligen *Froöeren* nödvändigtvis måste blifvit hejdad af isen...

— Och utan tvifvel krossad i tusen spillror, tillade styrmannen, emedan hans besättning var urständsat att manövrera.

— Men dessa isfält, svarade Penellan, erbjödodem ett lätt medel att nå land, som icke kunde vara så långt aflägsset.

— Låtom oss hoppas! sade Jean Cornbutte, för att göra slut på ett samtal, som dagligen upprepades mellan styrmannen och rorgångaren. Min tro är, att vi inom kort få land i sigte.

— Der är det! ropade Marie. Se sådana berg!

— Nej, mitt barn, svarade Jean Cornbutte. Detta är isberg, de första vi hittills mött på vår resa. De skulle krossa oss såsom glas, om vi läte briggen komma imellan dem. Penellan och Vasling, se upp vid manövern.

Dessa flytande ismassor, som till ett antal af mer än femtio syntes vid horisonten, nalkades småningom briggen. Penellan tog rodret, och Jean Cornbutte äntrade upp i bramsalningen för att derifrån kommendera kursen.

Fram mot aftonen var briggen midt inne bland dessa rörliga klippor, hvilkas krossande kraft är oemotståndlig. Frågan var nu att manövrera sig igenom denna flotta af berg, ty klokheden bjöd att fortfarande styra framåt. En annan svårighet sällade sig till och ökade det farliga i läget: man kunde icke bestämdt angifva, huru fartyget borde styras, emedan alla omkring liggande punkter oafbrutet flyttade sig och man alltså saknade ett fast perspektiv. Mörkret tilltog snart med tjockan. Marie steg ned i sin hytt, men på kaptenens befallning skulle hela besättningen förblifva på däck. Folket var försedt med långa båtshakar för att skydda fartyget mot törnar från kringflytande drifisstycken.

La Jeune-Hardie kom snart in i en så trång farled, att hennes rånockar ofta stötte mot isbergensväggar, och man var tvungen att draga in läsegelsspirorna. Ja, man måste brassa stormärsen så, att han vidrörde vantet. Lyckligtvis förlorade briggen härvid ingenting i segling, ty vinden nådde endast hans öfversegel, och de voro tillräckliga för att drifva honom fram med ganska snabb fart. Tack vare sin goda konstruktion kunde briggen fördjupa sig i dessa af regnbyar uppfyllda dalgångar, medan isblocken rundt omkring sins imellan stötte tillsammans med ett olycksbådande brak.

Jean Cornbutte steg ned på däck. Hans ögon kunde icke genomtränga det tjocka mörkret på alla sidor. Det var nödvändigt att taga in öfverseglen, ty fartyget hotade att törna mot de allt tätare isbergen, och i sådant fall hade det varit förloradt.

— Fördömda resa! mumlade André Vasling bland matroserna förut, som med båtshakarne i hand parerade de

mest hotande törnarne.

— Hvad som är visst är, att om vi komma härifrån med lifvet, äro vi skyldiga ett vackert ljus åt vår fru af isbergen! svarade Aupic.

— Hvem vet, hur många berg vi ännu hafva att passera! tillade styrmannen.

— Och hvem tviflar om hvad vi skola finna der bakom? återtog matrosen.

— Prata inte så fördömdt, sade Gervique, utan var i stället på din vakt. Då vi kommit igenom det här, kan det vara tid att gräla. Se upp med din båtshake.

I detta ögonblick kom ett ofantligt isblock hastigt neddrifvande på *La Jeune-Hardie*, och det syntes omöjligt att undvika det samma, enär det upptog heladen trånga kanalens bredd, och briggen var betagen hvarje möjlighet att vända.

— Känner du rodret? frågade Jean Cornbutte Penellan.

— Nej, kapten! Hon har upphört att styra.

— Ohoj! gossar ropade kaptenen till sin besättning. Varen icke rädda utan huggen kraftigt emot med edra båtshakar.

Isblocket var nära sextio fot högt, och om det kastade sig öfver briggen, vore denne krossad. Ett ögonblick af namnlös skräck inträdde och besättningen rusade akter ut, trots kaptenens befallning, att hvar man skulle stanna på sin plats.

Men när isblocket befann sig blott på en half kabellängds afstånd från *La Jeune-Hardie*, hördes ett doft buller, och ett verkligt skydrag kastade sig mot fartyget, som i det samma höjde sig upp på ryggen af en ofantlig våg.

Ett rop af förskräckelse undslapp sjömännen, men då de kastade sina blickar framåt, hade isblocket försvunnit, passet var fritt, och vid slutet af det samma syntes en omätlig vattenspegel, belyst af dagens sista strålar och bebådande en lätt seglats.

— Allting sker till det bästa! utropade Penellan. Qvickt nu till stormärsbrassarne och fockfallet.

Ett i dessa farvatten ganska vanligt fenomen hade egt rum. Då vid det inträdande blidvädret dessa ismassor lösryckas, det ena efter det andra, simma de på hafvet i fullkomlig jemnvigt. Men då de komma ut i oceanen, der vattnet är jmförelsevis varmare, försvagas de vid sin bas, som småningom smälter bort och dessutom äfven minskas genom sammanstötning medandra isblock. Så kommer ett ögonblick, då tyngdpunkten är rubbad, och då gör hela isberget en kullerbytta. Om imellertid katastrofen med det här i fråga varande hade kommit blott två minuter senare, så hade det kastat sig öfver briggen och krossat honom i sitt fall.

*

V.

Ön Liverpool.

Briggen seglade alltså i ett nästan helt och hållet fritt haf. Men längst borta vid horisonten tillkännagaf ett blekt sken, denna gång orörligt, närheten af en orörlig yta.

Jean Cornbutte höll alltjemt kurs på kap Brewster och nalkades redan de regioner, i hvilka temperaturen är utomordentlig kall, enär solstrålarne först komma dit, sedan de mycket försvagats genom sin sneda riktning.

Den 3 augusti befann sig briggen bland orörliga och sammanhängande isband. Passagera voro ofta af en half kabellängds bredd, och *La Jeune-Hardie* var tvungen att göra tusen omvägar, som ibland nästan bragte henne att gå kompassen rundt.

Penellan egnade den trägnaste omvårdnad åt Marie och förmådde henne, oaktadt kölden, att dagligen tillbringa två à tre timmar på däck, emedan på dessa breddgrader rörelse är ett oeftergiftigt vilkor för helsan.

Marie var för öfrigt fortfarande vid godt mod. Hennes samtal tycktes liksom gifva nytt mod åt matroserna. andra isblock. Så kommer ett ögonblick, då tyngdpunkten är rubbad, och då gör hela isberget en kullerbytta. Om imellertid katastrofen med det här i fråga varande hade kommit blott två minuter senare, så hade det kastat sig öfver briggen och krossat honom i sitt fall.

*

V.

Ön Liverpool.

Briggen seglade alltså i ett nästan helt och hållet fritt haf. Men längst borta vid horisonten tillkännagaf ett blekt sken, denna gång orörligt, närheten af en orörlig yta.

Jean Cornbutte höll alltjemt kurs på kap Brewster och nalkades redan de regioner, i hvilka temperaturen är utomordentlig kall, enär solstrålarne först komma dit, sedan de mycket försvagats genom sin sneda riktning.

Den 3 augusti befann sig briggen bland orörliga och sammanhängande isband. Passagererna voro ofta af en half kabellängds bredd, och *La Jeune-Hardie* var tvungen att göra tusen omvägar, som ibland nästan bragte henne att gå kompassen rundt.

Penellan egnade den trägnaste omvårdnad åt Marie och förmådde henne, oaktadt kölden, att dagligen tillbringa två à tre timmar på däck, emedan på dessa breddgrader rörelse är ett oeftergiftigt vilkor för helsan.

Marie var för öfrigt fortfarande vid godt mod. Hennes samtal tycktes liksom gifva nytt mod åt matroserna. och alla egnade henne en uppriktig beundran. André Vasling visade sig mera hängifven än någonsin och sökte alla tillfällen att vara i hennes sällskap, men liksom till följd af någon slags aning mottog den unga flickan hans uppmärksamhet med en viss köld. Man inser lätt, att framtiden mera än det närvarande var föremålet för André Vaslings samtal, och att han icke dolde de talrika och öfvertygande skäl, som gjorde det högst sannolikt, att de skeppsbrutne omkommit. I hans tanke var nu förlusten en gång skedd, och Marie borde åt någon annan anförtro värden om sin framtid.

Imellertid torde Marie ännu knappt hafva fattat hvad André Vasling menade, emedan till dennes stora förtret samtalen aldrig blefvo långa. Penellan fann alltid något medel att komma imellan och förstöra verkan af André Vaslings framställningar medelst några hoppfulla ord.

Den unga flickan förnötte för öfrigt icke sin tid i sysslolöshet. På Penellans inrådan gjorde hon i ordning sina vinterkläder; det var nämligen nödvändigt, att hon helt och hållet förändrade sin dräkt. De vanliga fruntimmersklädernas snitt passade icke i detta kalla luftstreck. Hon förfärdigade derföre åt sig ett slags pelsfodrade benkläder, vid fötterna öfverklädda med sälskinn. Kjortlarne nådde ej längre än till knäet för att undvika beröring med snödrifvorna. En pelsfodrad, tätt åtsittande kofta med kapuschong betäckte öfre delen af kroppen.

Äfven besättningen sysselsatte sig på lediga stunder med att komplettera sin vinterutstyrsel. De förfärdigade ett stort antal höga sälskinsstöflor, med hvilka de ostraffadt kunde plöja snön under sina ströftåg. Pådetta sätt voro alla sysselsatta under hela den tid seglingen räckte.

André Vasling, som var en särdeles skicklig skytt, fälde vid flera tillfällen sjöfoglar, som i oräkneliga skaror kretsade omkring fartyget. Ett slags eidergäss försågo besättningen med ett förträffligt färskt kött till helsosam omvexling med det salta.

Ändtligen kom briggen efter tusen krokvägar i sigte af kap Brewster. En båt sattes i sjön. Jean Cornbutte och

Penellan gingo i land och funno kusten alldeles öde.

Strax derpå gick briggen ånyo till segels med kurs på Liverpool-ön, upptäckt 1821 af kapten Scoresby, och besättningen upphäufde hurrarop vid anblicken af infödingar springande längs kusten. Förbindelser inleddes genast med dem med tillhjälp af några ord af deras språk, som Penellan kände, och några fraser, som de sjelfva lärt af hvalfiskfångare.

Grönländarne äro små och tjocka; deras växt öfverstiger sällan fyra fot och tio tum; de hafva rödfnasig hy, rundt ansigte och låg panna; deras svarta hår faller rakt uteder ryggen; deras tänder äro förderfvade, och de hafva anlag för det slags spetälska, som är egendomlig hos fiskätande folk.

I utbyte mot jern- och kopparbitar, hvarefter de äro mycket begärliga, erbjödo de stackars menniskorna björnhudar, skinn af sjökalf, sjöhund, hafsvarg samt af alla djur, som vanligen inbegripas under namnet sälar. Jean Cornbutte erhöill till ett utomordentligt lågt pris alla dessa saker, som skulle blifva honom till så stor nytta.

Kaptenen lät derpå infödingarne förstå, att han vore på upptäcktsresa efter ett skeppsbrutet fartyg, ochfrågade, om de icke hade sig något bekant om ett sådant. En af dem tecknade omedelbart på snön en sorts fartyg och tillade, att en dylik farkost för tre månader sedan varit synligt norrut. Han förklarade äfven, att blidvädret och isfältens uppbrott hade hindrat infödingarna att söka taga reda på fartyget. I sjelfva verket äro också deras båtar, hvilka manövreras såsom kanoter, utomordentligt lätta och förmå icke hålla sjön under dylika förhållanden.

Dessa underrättelser, ehuru ofullständiga de än voro, ingåfvo dock förtröstan hos matroserna till företagets utförbarhet, och hos Jean Cornbutte att få dem med ännu ett stycke längre upp i ishafvet.

Innan man lemnade Liverpool-ön, inköptes ett anspann af sex eskimåhundar, som snart blefvo hemmastadde ombord. Briggen lyfte ankar den 10 augusti på morgonen och styrde, gynnad af en stark bris, nordlig riktning.

Man hade nu kommit till de längsta dagarne under året, eller med andra ord, solen, som icke gick ned, uppnådde det högsta antalet kretsar, som den beskriver öfver horisonten.

Denna fullständiga frånvaro af natt kändes imellertid icke besvärande, ty tjockan, regnet och snön omgåfvo fartyget med ett mörker, lika djupt som nattens.

Jean Cornbutte, besluten att gå så långt nordligt han kunde, började vidtaga sina mått och steg för helsotillståndets bevarande. Mellandäcket blef helt och hållet tillstängdt, och endast hvarje morgon drog man försorg om luftvexling medelst korsdrag. Kaminerna uppsattes, och rörledningarne anordnades så, att de skulle gifva så mycket värme som möjligt. Folket råddesatt icke utanpå bomullsskjortan bära mer än en ylleskjorta och att tätt hopfästa sina skinnrockar. För öfrigt började man ännu icke elda, emedan det var af stor vikt att spara ved- och kolförråden till den riktiga frosttiden.

Varma drycker, såsom kaffe och thé, utdelades till besättningen regelbundet hvarje morgon och afton, och enär det var af största nytta att kunna omvexla med salt och färskt kött, gjordes jagt på änder, hvarpå fanns rik tillgång.

Jean Cornbutte lät äfven vid toppen af stormasten anbringa ett s. k. »kråknäste», eller en tunna med ena botten inslagen. Här höll sig oafbrutet en utkik för att observera isfälten.

Två dagar efter det briggen kommit ur sigte af Liverpool-ön, uppstod plötsligt en skarp och torr vind, som förde med sig en betydande köld. Man iakttog några tecken till en börjande vinter. *La Jeune-Hardie* hade icke ett ögonblick att förlora, ty snart skulle vägen blifva absolut spärrad för henne.

Den 3 september om morgonen anlände *La Jeune-Hardie* på höjden af Gaël-Hamkes bay. Land skulle då finnas på 3 mils afstånd i lä. Det var första gången briggen stannade framför ett isband, som alldeles saknade inseglingsränna och var åtminstone en mil bredt. Det var således nödvändigt att begagna sig af sågarne för att komma genom isen. Rännans riktning utstakades så, att strömmen skulle bortföra de lösryckta isstyckena. Hela besättningen använde nära tjugo timmar på detta arbete. Folket hade ett hårdt arbete; ofta voro de nödsakade att

gå i vatten ända till midjan, och deras sälskinsstöflar voro här vid lag ett högst ofullständigt skydd.

För öfrigt är under dessa höga bredgrader hvarje ansträngande arbete rent af utmattande till följd af svårigheten att respirera, och äfven den starkaste är tvungen att göra täta afbrott.

Slutligen blef rännan färdig och briggen befriad från det isband, som så länge uppehållit honom.

*

VI.

Is-skalfvet.

Ännu några dagar hade *La Jeune-Hardie* att kämpa mot förtviflade svårigheter. Besättningen arbetade nästan oafbrutet vid sågen, och ofta var man till och med tvungen att med krut spränga bort de väldiga isband, som stängde vägen.

Den 12 september erbjöd hafvet anblicken af endast en fast yta, utan vikar eller rännor, omgifvande fartyget på alla sidor, så att det hvarken kunde komma, fram eller tillbaka. Temperaturen var dock fortfarande den samma eller i medeltal sexton grader under noll. Ögonblicket var således inne att gå i vinterqvarter med dess lidanden och faror.

La Jeune-Hardie befann sig då på 21 gr. och deras sälskinsstöflar voro här vid lag ett högst ofullständigt skydd.

För öfrigt är under dessa höga bredgrader hvarje ansträngande arbete rent af utmattande till följd af svårigheten att respirera, och äfven den starkaste är tvungen att göra täta afbrott.

Slutligen blef rännan färdig och briggen befriad från det isband, som så länge uppehållit honom.

*

VI.

Is-skalfvet.

Ännu några dagar hade *La Jeune-Hardie* att kämpa mot förtviflade svårigheter. Besättningen arbetade nästan oafbrutet vid sågen, och ofta var man till och med tvungen att med krut spränga bort de väldiga isband, som stängde vägen.

Den 12 september erbjöd hafvet anblicken af endast en fast yta, utan vikar eller rännor, omgifvande fartyget på alla sidor, så att det hvarken kunde komma, fram eller tillbaka. Temperaturen var dock fortfarande den samma eller i medeltal sexton grader under noll. Ögonblicket var således inne att gå i vinterqvarter med dess lidanden och faror.

La Jeune-Hardie befann sig då på 21 gr. östlig longitud och 77 gr. nordlig latitud vid inloppet till Gaël-Hamkes' bay.

Jean Cornbutte gjorde sina första förberedelser för öfvervintringen. Han bemödade sig först om att finna en vik, hvars läge skyddade fartyget mot våldsamma orkaner och svår islossning. Landet, som borde vara omkring tio mil aflägsset i vester, kunde i detta hänseende ensamt gifva ett säkert skydd, och han beslöt därför undersöka det samma.

Den 12 september satte han sig i marsch, åtföljd af André Vasling, Penellan och de båda matroserna Gradlin och Turquette. Hvar och en medförde munförråd för två dagar, och de voro dessutom försedda med buffelhudar att sofva uppå.

Snön, som hade fallit i myckenhet, och ännu icke var försedd med skare, var dem till stort hinder. De nedsjönko ofta till midjan och kunde dessutom endast gå fram med den största försigtighet, för att icke falla ned i remnor. Penellan, som gick främst, undersökte noga med sin jernbeslagna staf hvarje ojemnhet på ytan.

Klockan fem på morgonen började tjockan tilltaga och den lilla truppen måste stanna. Penellan sökte upp ett isstycke, som kunde gifva dem skydd mot vinden, och efter att hafva försett sig af provianten, under allmänt beklagande att de icke hade någon varm dryck att tillgå, utbredde de sina buffelhudar på snön, svepte in sig i dem och slöto sig tätt intill hvarandra. Sömnens infann sig snart efter så stora ansträngningar.

Följande morgon vaknade Jean Cornbutte och hans följeslagare nedbäddade i ett snölager af omkring en fots tjocklek. Lyckligtvis hade deras fullkomligt ogenomträngliga buffelhudar skyddat dem, och snön hade till och med bidragit att bevara deras egen kroppsvärme, genom att hindra den från att utstråla.

Jean Cornbutte gaf genast signal till uppbrott, och vid middagstiden blefvo de varse landet, som strax var något svårt att urskilja. Ofantliga isblock, somliga vinkelrätt klufna, lågo kringströdda; deras spetsar, af de mest skiftande och mångfaldiga former, framställde i stort en åskådlig bild af kristallisationsfenomenen. Myriader vattenfåglar uppflögo vid sjömannens närmande, och sälarne, som lågo makligt utsträckta på isen, försvunno plötsligt i djupet.

— Vi komma minsann icke, sade Penellan, att sakna hvarken pelsverk eller vildt.

— De der djuren, genmålde Jean Cornbutte, hafva hela utseendet af att redan förut hafva haft besök af menniskor; eljest skulle de i dessa obebodda nejder ej varit så rädda.

— Det är endast grönländare, som besöka de här trakterna, sade André Vasling.

— Jag ser imellertid icke till några spår efter grönländare, icke någon slags lemning efter en lägerplats eller ens den minsta hydda, svarade Penellan. Ohoj, kapten, utropade han en stund derefter, kom hit! Jag har upptäckt en jordbit, som skall lemna oss ett präktigt skydd mot nordosten.

— Ditåt, mina barn! sade Jean Cornbutte.

Hans följeslagare följde honom, och snart voro alla hos Penellan, hvilken befans icke hafva öfverdrifvit. En temligen hög landtudd stack ut i hafvet och bildade genom att kröka sig in mot kusten en ganska rymlig hamnbassin. Några isstycken simmade i midten, och vattnet, som var skyddadt mot de kallaste vindarne, hade ännu icke helt och hållet lagt sig.

Denna plats var ypperlig till vinterqvarter. Återstod nu blott af transportera dit fartyget. Jean Cornbutte fann imellertid, att det intill gränsande isfältet var af en betydlig tjocklek, till följd hvaraf det skulle falla sig ytterst svårt, om ej omöjligt, att hugga upp en kanal för att transportera briggen till sin destination. Det gällde då att finna någon annan vik; men det var förgäfvets, Jean Cornbutte i denna afsigt vände sina blickar mot norr. Kusten var rak och brant på en betydlig sträcka, och på andra sidan nyss omtalta udde var den direkt utsatt för de ostliga vindarne. Dessa hinder gjorde den eljest så tillitsfulle kaptenen modfäld, så mycket mer som André Vasling ytterligare, stödjande sig på oemotsägliga skäl, visade huru brydsamt deras läge var. Penellan hade all möda att bevisa sig sjelf, att fortfarande allting skedde till det bästa.

Det återstod alltså endast att på bergens södra kust söka upp ett vinterqvarter åt briggen. Det vore det samma som att företaga den besvärliga färden genom isbanden; om igen, men det gafs icke något val. Den lilla skaran återtog vägen till fartyget och gick med raska steg, ty provianten började taga slut. Jean Cornbutte sökte under vägen upptäcka någon liten ränna eller till och med blott en remna, som möjligen kunde utvidgas till en kanal. Men förgäfvets.

Mot aftonen återkommo de till sitt förra nattläger. Dagen hade varit snöfri, och de kunde ännu urskilja märkena efter deras kroppar. Allt var således i ordning till nattläget och de utsträckte sig på sina buffelhudar. Penellan, förargad öfver det dåliga resultatet af sin upptäckt, sof oroligt och vaknade ofta. Under ett sådant ögonblick väcktes hans uppmärksamhet på ett doft mullrande. Han lyssnade uppmärksamt till detta buller, som föreföll

honom till den grad besynnerligt, att han väckte Jean Cornbutte.

— Hvad har det här att betyda? sporde denne, som efter sjömäns vana var lika raskt vaken till förståndet som till kroppen.

— Lyssna, kapten! svarade Penellan. Ljudet tilltog med en påfallande våldsamhet.

— Kan det vara åska under denna höga latitud? sade Jean Cornbutte resande sig.

— Jag tror, att vi snart få att göra med ett band hvita björnar! svarade Penellan.

— Fördömdt! men vi ha imellertid icke sett dem ännu.

— Litet förr eller litet senare, svarade Penellan, kunna vi vänta deras besök. Låtom oss då från första stund gifva dem ett godt mottagande.

Penellan, beväpnad med en studsare, klättrade försiktigt upp för den isvall, som skyddade dem. Men det var mycket mörkt och himlen mulen, och han kunde ingenting upptäcka. En ny tilldragelse öfvertygade honom imellertid snart, att orsaken till bullret icke var att söka i deras närmaste grannskap. Liksom Jean Cornbutte hade han med förskräckelse gjort den iakttagelsen, att källan till bullret, som var så starkt, att deras följeslagare väcktes deraf, var att söka under deras fötter.

En fara af ny beskaffenhet hotade dem alltså. Med bullret, som ibland liknade åskknallar, förenadesig en ganska utpreglad vågformig rörelse af isen. Ett par af matroserna förlorade jemvigten och föllo omkull.

— Gif akt! ropade Penellan. Kommen hit upp!

— Ja! ljöd svaret.

— Turquoise! Gradlin! Hvar ären I?

— Här är jag! svarade Turquoise, skakande snön af sig.

— Hitåt, Vasling! ropade Jean Cornbutte till sin styrman. Och Gradlin?

— Här, kapten!... Men vi äro förlorade! utbrast Gradlin med fasa.

— Åh nej! inföll Penellan. Vi äro kanhända räddade.

Knapt hade han utsagt dessa ord, förr än ett fruktansvärdt brak lät höra sig. Isfältet brast helt och hållet och sjömännen måste haka sig fast vid isblocket, som svängde bredvid dem. Om Penellans varningsord uteblifvit, skulle de befunnit sig i en utomordentligt farlig belägenhet, ty ett isskalf hade inträffat. Isbanden hade lyftat ankar, enligt sjömännens uttryck. Denna rörelse varade nära tre minuter, och det var att frukta, att ett svalg skulle öppna sig just under de olycklige sjömännens fötter. Också afvaktade de dagen med obeskriflig ångest, ty de kunde icke utan fara för lifvet taga ett steg och måste förblifva liggande utsträckta i hela sin längd för att undgå att blifva uppslukade.

Solens första strålar visade dem en anblick, helt olika den de haft föregående dag. Det vidsträckta isfältet, som då bildade en enda öfverskådlig yta befann sig nu splittradt i tusen olika fläckar, och vågorna hade, lyfta af någon sub-marin kraft, kastat undan det tjocka täcke, som fängslade dem. Tanken på hans fartyg rann först Jean Cornbutte i hågen.

— Min stackars brigg! utbrast han. Han måste vara förlorad!

Den dystraste förtviflan började afspegla sig på allas anleten. Förlusten af fartyget bådade dem en oundviklig, snart förestående död.

— Mod, mina vänner! sade likväl Penellan. Besinna då, att denna nattens isskalf har öppnat oss en väg tvärs igenom isen, så att vi obehindradt kunna föra briggen i vinterqvarter. Se dit! Jag bedrager mig icke! Se der *La Jeune-Hardie*, en mil närmare oss än förut!

Alla störtade fram, och till en del så oförsigtigt, att Turquette gled ned i en remna och skulle ofelbart omkommit, om ej Jean Cornbutte fått tag i hans kapuschong, så att han undslapp med ett kallt bad.

I sjelfva verket svajade briggen i fritt vatten två mil i lofvart. Efter otroliga mödor lyckades den lilla truppen nå honom. Han var i godt behåll, utom det att rodret, som man försummat att aflyfta, blifvit krossadt af isstycken.

*

VII.

Man går i vinterqvarter.

Penellan hade ännu en gång haft rätt: allt hade skett till det bästa, och denna iseruption hade banat en öppen väg för fartyget ända till viken. Sjömännen hade ingenting annat att göra än att på skickligt sätt begagna sig af strömmen, för att undvika kollision med isstyckena.

Den 19 september blef briggen ändtligen förlagd i vinterqvarter på två kabellängders afstånd från land och fast förankrad på god ankarbotten. Redan dagen derpå hade is bildat sig rundt omkring skrofvat och den blef snart gångbar, så att man kunde öppna direkt förbindelse med land.

Enligt ishafsfararnes sed fick tacklingen förblifva i det skick den var; seglen belades omsorgsfullt och täcktes med pressenning, och kråknästet förblef på sin plats, dels på det man skulle kunna göra observationer på långa afstånd och dels för att vända uppmärksamhet på briggen.

Redan höjde sig solen knapt öfver horisonten Sedan sommarsolståndet hade de kretsar, hon beskriver, blifvit allt mindre och mindre, och snart skulle hon helt och hållet försvinna.

Besättningen skyndade att göra sina förberedelser. Penellan var dervid den ledande själen. Isen omkring fartyget hade redan nått en betydlig tjocklek, och det var att frukta, att dess tryckning kunde blifva menlig; men Penellan väntade, tills isen genom det ständiga tilloppet af drifis hunnit blifva omkring tjugo fot tjock. Han lät då upphugga den rundt omkring och under skrofvat, så att fartyget stod liksom uti en docka, bygd efter dess egna former, och fullkomligt skyddadt mot all tryckning af isen.

Matroserna uppförde slutligen till höjd med bastingeringen en fem à sex fot bred mur af snö, hvilken inom kort blef hård som klippan. Denna omklädnad förebyggde värmeförlust genom utstrålning. Ett tält af segelduk, täckt med skinn och hermetiskt tätt, spändes öfver däckets till hela dess längd och bildade ett slags promenadplats för besättningen.

Man uppförde likaledes i land ett magasin af snö, till hvilket sådana effekter flyttades, som belamrade fartyget, Alla skiljeväggar mellan hytterna nedrefvos, på det man blott skulle få ett enda sammanhängande rum från för till akter. Ett sådant rum var betydligt lättare att uppvärma, enär is och fuktighet icke hade så många hörn att bita sig fast uti och dessutom äfven var lättare att ventileras med s. k. kulsegel.

Hvar och en utvecklade en ansträngd verksamhet för dessa olikartade förberedelser, hvarför de ock redan den 25 september voro fullbordade. André Vasling hade visat sig ega icke minst förmåga att anordna praktiskt och ändamålsenligt. Han utvecklade isynnerhet en stor ifver att befatta sig med allt, som rörde Marie, och om denna, helt och hållet upptagen som hon var af tanken på sin Louis, icke märkte det, så förstod Jean Cornbutte snart, hur det var fatt. Han talade derom med Penellan och erinrade sig nu mångaomständigheter, som spridde ljus öfver hans styrmans afsigter. André Vasling älskade Marie och tänkte begära henne af hennes onkel, då det kommit derhän, att icke något tvifvel fans angående de skeppsbrutnes död; derefter skulle de återvända till Dunkerque och André Vasling skulle med nöje finna sig uti att blifva gift med en rik och vacker flicka, som dertill var Jean Cornbuttes enda arfvinge.

André Vasling försummade imellertid i sin otålighet att gå till väga fint och försigtigt. Han hade flera gånger förklarat alla efterforskningar efter de skeppsbrutna onyttiga, men nästan lika ofta blifvit vederlagd af något nytt

bevis, hvilket Penellan roade sig med att riktigt ställa fram för hans ögon. Han afskydde också af allt hjerta den hedersmannen Penellan, hvilken i detta afseende icke blef honom något skyldig. Penellan fruktade endast en sak, nämligen att André Vasling skulle utså frö till oenighet ibland besättningen, och han förmådde därför Jean Cornbutte att hafva ögonen på honom och endast gifva honom undvikande svar.

Då förberedelserna till öfvervintringen voro slutade, vidtog kaptenen åtskilliga mått och steg för att skydda besättningens helsa. Folket hade befallning att hvarje morgon vädra rummet och omsorgsfullt aftorka innerväggarna för att befria dem från fukt. Morgon och afton utdelades varmt thé och kaffe, som höra till de bästa hjertvärmare i bister köld. Besättningen var vidare indelad i särskilda jagttag, hvilka det ålåg att, så vidt möjligt, hvarje dag förse fartyget med någonting färskt.

Hvar och en borde vidare företaga sig etthelsosamt arbete och icke utsätta sig för luften utan att vara i rörelse, emedan vid 30 graders köld en kropsdel plötsligt kan blifva stelfrusen. Skulle icke desto mindre en dylik olycka inträffa, så tillråddes de att gnida det frusna stället med snö, som här vid lag är enda botemedlet.

Penellan förordade äfven kraftigt bruket af ett kallt bad hvarje morgon. Det fordrades ett visst mod att kasta sig naken i snön, som nästan kom ens inre att stelna, men Penellan föregick med sitt exempel, som Marie icke var den sista att följa.

Jean Cornbutte förglömde ej heller hvarken läsning eller gemensamma andaktstunder, ty det gälde att icke lemna plats i hjertat för förtviflan eller ledsnad. Ingenting är farligare i dessa ödsliga trakter.

Den ständigt mörka himlen fylde själen med dysterhet. Piskande snöstormar ökade det dagliga obehaget. Solen skulle snart taga afsked. Om icke snömolnen ständigt varit hopande öfver våra resandes hufvuden, så skulle de kunnat njuta af skenet från månen, som i ordets egentliga bemärkelse skulle blifva deras sol under den långa polarnatten; men så länge vinden blåste från öster upphörde det icke att falla snö. Hvarje morgon hade folket att sopa undan snön från fartygets bord och att på nytt göra en trappa i snön, så att man skulle kunna begifva sig ned på isen. Detta tillgick på ett ganska enkelt sätt: så fort ett trappsteg var bildadt, slogs litet vatten derpå och ytan stelnade ögonblickligen.

Penellan lät äfven hugga upp ett hål i isen, icke långt ifrån fartyget. Hvarje dag borttogs den nya isskorpan, som bildades på ytan, och vatten, som hemtades från ett något större djup, var mindre kallt än vid ytan.

Alla dessa förberedelser räckte omkring tre veckor. Då uppstod fråga om att utsträcka efterforskningarne. Fartyget var innestängdt för sex eller sju månader, och först nästa blidväder kunde för det samma öppna en väg genom isbanden. Man måste därför begagna denna tvungna orörlighet för att göra undersökningar norrut.

*

VIII.

Upptäcktsplaner.

Den 9 oktober höll Jean Cornbutte råd för att utstaka planen för de blifvande operationerna, och på det känslan af ansvarighet skulle öka hvars och ens ifver och tillförsigt, blef hela besättningen tillkallad. Med kartan i handen lemnade han en noggrann redogörelse för ställningen.

Grönlands östra kust går i rät nordlig riktning. Genom sjöfarandes upptäckter har man fått denna kusts gränser fullt exakt utstakade. På den yta af 500 mil, som skiljer Grönland från Spetsbergen, har land hittills icke blifvit funnet. En enda ö, Shannon-ön finnes på ett afstånd af 100 mil på norra sidan af Gaël-Hamkes bay, hvarest *La Jeune-Hardie* öfvervintrade. hemtades från ett något större djup, var mindre kallt än vid ytan.

Alla dessa förberedelser räckte omkring tre veckor. Då uppstod fråga om att utsträcka efterforskningarne. Fartyget var innestängdt för sex eller sju månader, och först nästa blidväder kunde för det samma öppna en väg

genom isbanden. Man måste därför begagna denna tvungna orörlighet för att göra undersökningar norrut.

*

VIII.

Upptäcktsplaner.

Den 9 oktober höll Jean Cornbutte råd för att utstaka planen för de blifvande operationerna, och på det känslan af ansvarighet skulle öka hvars och ens ifver och tillförsigt, blef hela besättningen tillkallad. Med kartan i handen lemnade han en noggrann redogörelse för ställningen.

Grönlands östra kust går i rät nordlig riktning. Genom sjöfarandes upptäckter har man fått denna kusts gränser fullt exakt utstakade, På den yta af 500 mil, som skiljer Grönland från Spetsbergen, har land hittills icke blifvit funnet. En enda ö, Shannon-ön finnes på ett afstånd af 100 mil på norra sidan af Gaël-Hamkes bay, hvarest *La Jeune-Hardie* öfvervintrade. Om alltså efter all sannolikhet det norska fartyget blifvit drifvet i denna riktning, och under förutsättning att det icke kunnat uppnå Shannon-ön, måste det vara på denna ö som Louis Cornbutte och de skeppsbrutna sökt en tillflyktsort under vintren.

Denna åsigt blef trots André Vaslings protester den öfvervägande, och det beslöts, att man skulle rikta undersökningarne mot Shannon-ön.

Förberedelserna träffades omedelbart. Man hade i Norge försett sig med en släda af det särdeles ändamålsenliga slag eskimåerna begagna. Den var tolf fot lång och fyra fot bred och kunde följaktligen föra förråd för flera veckor, om så behöfdes. Fidèle Misonne började strax sätta den i stånd och bedref arbetet i snömagasinet, dit hans verktyg blifvit flyttade. För första gången begagnades kamin i detta magasin, ty det var nu så kallt, att allt arbete eljest varit omöjligt. Kaminröret utgick genom en af sidoväggarna genom ett hål i snön; men en svår olägenhet blef följd af denna anordning, ty värmen från röret smälte småningom snön, så att öppningen blef ansevärt utvidgad. Jean Cornbutte hittade då på att omgifva röret på detta ställe med ståltrådsduk, som har den egenheten att hindra värmen att passera, och det lyckades fullständigt.

Under det Misonne arbetade på slädan, besörjde Penellan, biträdd af Marie, ombyte af kläder för resan. Sälskinsstöffor funnos lyckligtvis till stort antal. Jean Cornbutte och André Vasling bestyrde om provianten; de uttogo en liten kagge sprit, afsedd att uppvärma en portativ ugn, tillräckliga förråd af kaffe och thé, hvarjemte en låda skorpor, två hundra skålpund pemmican och några flaskor bränvin fullbordade utrustningen. Jagten borde hvarje dag lemna friska förråd. En quantitet krut delades i flera små påsar. En kompass, en sextant och en kikare inpackades så, att de skulle vara skyddade för stötar.

Den 11 Oktober blef solen icke synlig öfver horisonten. Man var nödsakad att hafva en lampa ständigt tänd i besättningens rum. Det var ingen tid att förlora, efterforskningarna måste taga sin början, och se här hvarför:

I januari skulle kölden blifva sådan, att det icke blefve möjligt för någon att sätta sin fot utom dörren utan fara för lifvet. Under minst två månader vore besättningen dömd till fullständig inspärning; sedan skulle småningom blidväder inträffa, hvilket komme att räcka till den tid, då fartyget borde lemna isen. Detta blidväder vore ett ovilkorligt hinder för alla ströftåg. Dertill komme, att om också Louis Cornbutte och hans reskamrater ännu vore i lifvet, så skulle de sannolikt icke kunna uthärda en arktisk vinters besvärligheter. Man måste således rädda dem dessförinnan eller ock uppgifva alla förhoppningar.

André Vasling visste allt detta lika väl som någon annan och beslöt därför att resa alla möjliga hinder mot denna expedition.

Förberedelserna till resan voro slutade den 20 oktober. Det återstod då blott att utse deltagarne i färden. Den unga flickan fick icke lemnas utan Jean Cornbuttes eller Penellans skydd. Men af dem båda kunde ingendera

umbäras.

Frågan var då, huruvida Marie kunde uthärda en dylik resas vedermödor. Hittills hade hon genomgått svåra prof med heder, emedan hon var en härdad flicka och från sin barndom vant sig vid lifvet på sjön, och Penellan ansåg icke osannolikt, att hon lika väl som männen skulle förmå uthärda kampen mot polarhafvets faror och dess fruktansvärda klimat.

Det blef alltså efter långa öfverläggningar afgjort, att den unga flickan skulle åtfölja expeditionen, och att i händelse af behof en plats skulle hållas öppen för henne i slädan, hvilken för detta ändamål försågs med en liten hermetiskt sluten öfverbyggnad. Marie sjelf var mycket glad öfver denna utgång, emedan det skulle varit mycket påkostande för henne att skiljas från sina båda beskyddare.

Expeditionen bestod alltså af följande personer: Marie, Jean Cornbutte, Penellan, André Vasling, Aupic och Fidèle Misonne. Alain Turquette blef kvar, med det speciella uppdraget att se till briggen, ombord på hvilken dessutom Gervique och Gradlin stannade. Ytterligare förråd af alla slag inpackades; ty för att kunna utsträcka färden så långt mot norden som möjligt, hade Jean Cornbutte beslutit att för hvar sjunde eller åttonde dagsresa nedlägga reservförråd för återresan. Så snart slädan blifvit färdig, företogs genast lastningen, hvarefter hon betäcktes med en öfverklädnad af buffelhudar. Det hela kom på en vikt af omkring 100 skålpund, som utan svårighet kunde dragas på isen af ett anspann af fem hundar.

Den 22 oktober inträffade, i enlighet med hvad kaptenen förutspått, en plötslig förändring i temperaturen. Himlen klarnade, stjernorna strålade med en utomordentlig glans, och månen steg upp öfver horisonten för att icke lemna den under de närmastföljande femtio dagarne. Qvicksilfret i termometern sjönk 25 gr. under fryspunkten.

Afresan blef bestämd till följande morgon.

*

IX.

Snöhuset.

Den 23 oktober kl. 11 f. m. satte sig tåget i rörelse under ett vackert månsken. Åtgärder voro vidtagna, så att resan, om så behöfdes, skulle kunna dragas temligen långt ut på tiden. Jean Cornbutte satte kurs mot norr, följande kusten. Fötterna lemnade icke spår efter sig på den tillfrusna snön. Marschens riktning bestämdes efter höjdmärken, än någon spetsig klippa, än ett stort isblock, som blifvit uppträckt på den fasta isen.

Efter femton mils vandring gjordes halt, och Penellan rustade i ordning till nattläger. Tältet uppspändes med ett isblock till skydd mot vindsidan, Marie hade icke lidit allt för mycket af den skarpa kölden, ty lyckligtvis hade vinden blifvit svagare och på samma gång kölden mindre genomträngande. Men flera gånger hade den unga flickan nödgats stiga af slädan, på det icke lemmarnes domning skulle hämma hennes blodcirkulation. För öfrigt erbjöd hennes lilla hytt, som af Penellan försetts med en beklädnad af pelsverk, all möjlig bekvämlighet. Då natten eller, rättare sagdt, hvilans följande femtio dagarne. Qvicksilfret i termometern sjönk 25 gr. under fryspunkten.

Afresan blef bestämd till följande morgon.

*

IX.

Snöhuset.

Den 23 oktober kl. 11 f. m. satte sig tåget i rörelse under ett vackert månsken. Åtgärder voro vidtagna, så att resan, om så behöfdes, skulle kunna dragas temligen långt ut på tiden. Jean Cornbutte satte kurs mot norr, följande kusten. Fötterna lemnade icke spår efter sig på den tillfrusna snön. Marschens riktning bestämdes efter höjdmärken, än någon spetsig klippa, än ett stort isblock, som blifvit upptryckt på den fasta isen.

Efter femton mils vandring gjordes halt, och Penellan rustade i ordning till nattläger. Tältet uppspändes med ett isblock till skydd mot vindsidan, Marie hade icke lidit allt för mycket af den skarpa kölden, ty lyckligtvis hade vinden blifvit svagare och på samma gång kölden mindre genomträngande. Men flera gånger hade den unga flickan nödgats stiga af slädan, på det icke lemmarnes domning skulle hämma hennes blodcirkulation. För öfrigt erbjöd hennes lilla hytt, som af Penellan försetts med en beklädnad af pelsverk, all möjlig bekvämlighet. Då natten eller, rättare sagdt, hvilansögonblick inträdde, bars den lilla hytten in under tältet och tjenade till sofrum åt den unga flickan. Aftonmåltiden bestod af färskt kött, pemmican och varmt thé. För att förebygga den farliga skörbjuggen lät Jean Cornbutte hvar och en få några droppar citronsaft. Derefter öfverlemnade de sig åt Guds beskydd och sjönko i sömnens armar.

Efter åtta timmars sömn återtog hvar och en sin plats i tåget, och efter en rundlig frukost började marschen ånyo. Den skarpa skaren på snön tillät hundarne att utan svårighet draga slädan, och folket hade ibland till och med svårt att följa med.

Men ett ondt, som snart skulle utsätta de flesta sjömännen för svåra lidanden, var bländning. Först började Aupic och Misonne att känna smärta i sina ögon. Månljuset, återkastadt från dessa oändliga hvita fält, åstadkom inflammation i ögonen och förorsakade en nästan outhärdlig smärta.

Äfven förekom ett annat slags märklig verkan af ljusbrytningen. Det hände ibland under marschen, att just som man trodde sig sätta foten på en liten upphöjning, den sjönk ned utan att träffa motstånd, hvarigenom ofta en och annan, ehuru lyckligtvis ofarlig, kullerbytta blef följden. Penellan vände saken i skämt, men varnade dock hvar och en att aldrig taga ett steg utan att först hafva känt sig för med sin staf.

Den 1 november, tio dagar efter afresan, hade expeditionen kommit 50 mil längre i norr. Litet hvar började angripas af en ytterlig trötthet. Jean Cornbutte plågades förfärligt af ögonsjukdom och hans synförmåga hade märkbart minskats. Aupic och Fidèle Misonne kunde icke gå utan att trefva framför sig, emedan deras röda och uppsvullna ögon voro liksom förbrända af den bländande reflexen. Marie hade lyckligen undgått dessa olägenheter till följd af sitt vistande inne i den lilla hytten, i hvilken hon uppehöll sig så mycket som möjligt. Penellan, uppehållen af sitt okufliga mod, stod emot alla mödor. Den som för öfrigt stod sig bäst, och öfver hvilken köld och ögonsjukdom icke tycktes hafva någon makt, var André Vasling. Hans jernkropp var skapad för dylika besvärligheter, och han tycktes med ett visst nöje se, huru äfven de starkaste började blifva modfälda, och började ana, att det snart skulle blåsas till återtåg.

Och i sjelfva verket beslöts ock den 1 november att i anseende till den allmänna afmattningen göra en eller ett par dagars rast.

Sedan lägerplats blifvit vald, började man inreda sig på bästa sätt. Ett hus af snö skulle uppföras, med stöd mot en framskjutande klippudde. Fidèle Misonne utkastade genast grundlinierna, som mätte femton fot i längd och 5 fot i bredd. Penellan, Aupic och Misonne utskuro med tillhjälp af sina breda knifvar stora isstycken, hvilka de sedan inriktade liksom muraren inriktar stenar i en mur. Snart hade fondmuren rest sig till en höjd af fem fot med ungefär samma tjocklek; materialier saknades nämligen icke, och det var af vigt, att arbetet blef tillräckligt starkt, att kunna ega bestånd några dagar. Murarne voro efter nära åtta timmars arbete fullbordade; på södra sidan var en utgång, och tältduken spändes öfver de fyra murarne, hvarjemte det öfverskjutande stycket af densamma nedfölldes öfver dörröppningen, som derigenom doldes. Det återstod nuendast att betäcka det hela med stora isstycken, som skulle bilda taket på den provisoriska byggnaden.

Efter tre timmars besvärligt arbete var allt i ordning, och hvar och en drog sig tillbaka dit, ett rof för utmattning och nedslagenhet. Jean Cornbutte var till den grad angripen, att han knapt förmådde taga ett steg, och André

Vasling visste så väl draga fördel af hans svaghet, att han aflockade honom ett löfte att icke utsträcka undersökningarna längre i dessa förfärliga ödemarker.

Penellan visste knapt längre, hvart han skulle vända sig. Han fann det ovärdigt och lågt att öfvergifva sina kamrater, på misstankar som kanske saknade grund. Han sökte också på allt sätt qväfva dem, ehuru förgäfvets.

Oaktadt återfärden redan var besluten, var imellertid behovet af hvila så stort, att man under tre dagar icke gjorde några förberedelser för resan.

Den 4 november började Jean Cornbutte på ett ställe vid kusten nedgräfva de förråd, som icke voro behöfliga. Ett märke uppsattes på platsen för det osannolika fall, att nya undersökningar komme att företagas åt detta håll. Under uppresan hade, som förut är nämdt, liknande depoter blifvit gjorda utmed vägen på bestämda afstånd från hvarandra, hvarigenom de voro försäkrade om lifsmedel för återfärden, utan att behöfva transportera dem på släda.

Afresan bestämdes till den 5 november kl. 10 f. m. En djup nedslagenhet hade bemäktigat sig det lilla sällskapet. Marie hade all möda att tillbakahålla sina tårar, då hon såg sin onkel så modfälld. Hvilkalidanden och mödor, till ingen nytta! Huru mycket förspildt arbete!

Penellan var butter och tvär; han gaf hela verlden på båten och gaf vid hvarje tillfälle luft åt sin förbittring öfver kamraternas svaghet och låghet. De voro, sade han, försagdare och vekligare än Marie, som skulle varit i stånd att gå till verldens ända utan att låta höra en klagan.

André Vasling kunde icke dölja den glädje han erfor af den vändning sakerna tagit. Han visade den unga flickan en trägnare uppmärksamhet än någonsin och ingaf henne till och med hopp om att nya efterforskningar skulle anställas efter vinterns slut. Han visste allt för väl, att de då skulle komma för sent.

*

X.

Lefvande begrafna.

Aftonen före afresan, då aftonmåltiden skulle intagas, var Penellan sysselsatt med att klyfva tomma lådor för att sticka under fyrfatet, då han plötsligt kände sig nära att qväfvas af en stark rök. I samma ögonblick skakades snöhuset i sina fogar liksom af ett jordskalf. Hvar och en utstötte ett rop af förskräckelse, och Penellan störtade ut.

Det rådde ett fullständigt mörker. En förfärlig storm rasade. Snön yrde i hvirflar med en lidanden och mödor, till ingen nytta! Huru mycket förspildt arbete!

Penellan var butter och tvär; han gaf hela verlden på båten och gaf vid hvarje tillfälle luft åt sin förbittring öfver kamraternas svaghet och låghet. De voro, sade han, försagdare och vekligare än Marie, som skulle varit i stånd att gå till verldens ända utan att låta höra en klagan.

André Vasling kunde icke dölja den glädje han erfor af den vändning sakerna tagit. Han visade den unga flickan en trägnare uppmärksamhet än någonsin och ingaf henne till och med hopp om att nya efterforskningar skulle anställas efter vinterns slut. Han visste allt för väl, att de då skulle komma för sent.

*

X.

Lefvande begrafna.

Aftonen före afresan, då aftonmåltiden skulle intagas, var Penellan sysselsatt med att klyfva tomma lådor för att sticka under fyrfatet, då han plötsligt kände sig nära att qväfvas af en stark rök. I samma ögonblick skakades snöhuset i sina fogar liksom af ett jordskalf. Hvar och en utstötte ett rop af förskräckelse, och Penellan störtade ut.

Det rådde ett fullständigt mörker. En förfärlig storm rasade. Snön yrde i hvirflar med enutomordentlig våldsamhet, och kölden var så skarp, att Penellan kände sina händer förfrysa. Han var nödsakad att åter begifva sig in, sedan han först gnidit händerna med snö.

— Vi ha en svår storm, sade han. Gifve Gud, att vårt hus står emot, ty om det förstöres af ovädret, så äro vi förlorade.

På samma gång stormbyarne rasade i luften, förnams ett fruktansvärdt buller under den frusna marken. Isstyckena foro hit och dit och krossades med brak mot hvarandra. Vinden tjöt med sådan styrka, att det ibland tycktes, som om hela huset skulle sopas bort. Fosforescenta sken, oförklarliga under dessa latituder, ljungade tvärs igenom snövirflarne.

— Marie, Marie! ropade Penellan, fattande den unga flickans händer.

— Nu äro vi skönt ute! sade Fidèle Misonne.

— Och Gud vet, om vi slippa undan! tillade Aupic.

— Låtom oss lemna detta snöhus! sade André Vasling.

— Det är omöjligt! svarade Penellan. Kölden derute är fruktansvärd, medan vi kanske härinne skola lyckas värja oss mot den.

— Gif mig termometern! sade André Vasling. Aupic gaf honom instrumentet, som vid ingången visade 10 grader under fryspunkten, oaktadt eld var upptänd. André Vasling lyfte upp tältduken framför ingången, men fälde den hastigt igen, för att icke blifva sönderslagen af det formliga hagel af isstycken, som vinden dref emot honom.— Nåväl, hr Vasling, sade Penellan, vill ni ännu gå ut? Ni inser väl nu, att vi här äro bäst i säkerhet?

— Ja, tillade Jean Cornbutte, och vi måste anstränga alla våra krafter för att inifrån söka förstärka vårt hus.

— Men det fins ytterligare en fara, som hotar oss! sade André Vasling.

— Hvilken? frågade Jean Cornbutte.

— Att stormen skall krossa isen, på hvilken vi befinna oss, likasom han redan har krossat isstyckena på udden, och att vi således antingen skola blifva drifna till sjös eller drunkna.

— Det förefaller mig omöjligt, svarade Penellan, emedan kölden är så stark, att alla flytande ytor måste tillfrysa. Låtom oss se hvad termometern visar.

Han stack armen ut genom dörröppningen och lät termometern en stund ligga i snön. Då han intog den, visade den 32 grader under fryspunkten.

— Trettio två grader! Det är den starkaste köld, vi hittills haft.

— Ytterligare sex grader, tillade André Vasling, och qvicksilfret steltnar!

En ängslig tystnad följde på denna reflexion.

Klockan 8 på morgonen gjorde Penellan ännu ett försök att gå ut för att undersöka ställningen. Det var dessutom nödvändigt att skaffa en utgång åt röken, hvilken ofta af vinden drefs tillbaka in i stugan. Han tillknäpte omsorgsfullt sina kläder, fäste kapuschongen kring hufvudet med tillhjälp af en näsduk och drog så tältduken ifrån dörren.

Öppningen var helt och hållet täppt af snö. Penellan tog sin jernskodda staf och stötte honom in iden kompakta massan; men hans blod stelnade af skräck, då han förnam, att spetsen icke var fri utan rönt motstånd mot en fast

kropp.

— Cornbutte! sade han till kaptenen, som närmade sig honom, vi äro begrafna i snön.

— Hvad säger du? utbrast Jean Cornbutte.

— Jag säger, att snön har hopat sig öfver och omkring oss, och att vi alltså äro lefvande begrafna.

— Vi måste söka genomtränga snön, svarade kaptenen.

De båda vännerna gingo tillsammans löst mot det hinder, som spärrade öppningen, men de kunde icke rubba det. Snön hade frusit till ett isblock, som hade en tjocklek af mer än fem fot och bildade en enda massa med sjelfva huset.

Jean Cornbutte kunde icke tillbakahålla ett utrop, som väckte Misonne och André Vasling. En ed bröt fram på dennes läppar och hans ansigtsmuskler förvredos.

I detta ögonblick trängde röken ännu tjockare tillbaka, emedan den nu helt och hållet saknade utgång.

— Fördömdt! utropade Misonne. Kaminröret har blifvit tilltäppt af is.

Penellan återtog sin staf och nedbröt röret, efter att hafva kastat snö på glöden för att släcka dem, hvarigenom en så stark rök uppstod, att man knapt kunde se lamplågan. Derefter försökte han med stafven att göra öppningen fri, men han stötte endast på en klippa af is.

Det återstod nu endast att afvakta ett förfärligt slut, föregånget af en plågsam qväfning. Röken, som inträngde i de olyckligas strupar, förorsakade en olidlig smärta, och snart skulle äfven luften börja att tryta.

Marie kom nu ut ur sin lilla hytt, och hennes närvaro, som gjorde Jean Cornbutte förtviflad, återgaf deremot något mod åt Penellan. Det föreföll honom omöjligt, att det stackars barnet skulle vara dömdt till en så förskräcklig död.

— Ja så! sade den unga flickan, ni har lagt för mycket kol på kaminen. Rummet är fullt med rök.

— Ja... ja visst!... stammade Penellan.

— Jag finner det, återtog Marie, ty det är icke alls kallt, och en lång stund har det till och med varit för varmt.

Ingen vågade upplysa henne om sanningen.

— Se så, Marie! sade Penellan med tillkämpad fattning, hjälp oss nu att göra frukosten i ordning. Det är för kallt att gå ut. Se der är fyrpannan, här sprit och här kaffe. Vi andra taga oss först litet pemmican, eftersom den fördömda stormen hindrar oss från att fälla något vildt.

Dessa ord tycktes göra åsyftad verkan.

— Låtom oss äta strax, tillade Penellan, och sedan se till att komma ut härifrån.

Penellan beledsagade sina ord med handling och slukade sin portion. Hans kamrater följde exemplet och fingo till slut en kopp varmt kaffe, som tycktes sätta något mod i deras bröst. Slutligen bestämde Jean Cornbutte med stor energi, att man skulle börja arbetet för deras räddning.

André Vasling anmärkte då:

— Om stormen ännu rasar, hvilket är sannolikt, måste vi vara nedbäddade tio fot under isen, ty man hör icke längre ljud utifrån.

Penellan såg på Marie, som nu fattade sammanhanget, utan att dock låta förmärka ens en darrning. Penellan började nu glödga spetsen af sin staf i fyrfatlågan och gjorde derefter med den samma flera försök på olika ställen att åstadkomma en öppning. Men förgäfvos. Jean Cornbutte beslöt då att söka bryta sig ut genom dörren. Snön var fast som is och knifvarne kunde endast med svårighet genomtränga den. Rummet började snart fyllas af isstycken, som efter hand utbrötos. Efter två timmars besvärligt arbete hade man icke lyckats åstadkomma mer

än en urhålkning af tre fots djup.

Man måste alltså uttänka något verksammare medel, som på samma gång icke utsatte huset för faran att stöta tillsammans. Ty ju längre man kom med arbetet, desto mera tvang isen, som blef allt hårdare, till våldsamma ansträngningar. Penellan föll då på den tanken att begagna fyrfatet för att med dess spritlåga smälta isen i den riktning man åstundade. Det var ett farligt medel, ty spritförrådet var icke betydligt, och om arbetet komme att draga ut på tiden, skulle man snart icke kunna tillreda några måltider. Icke desto mindre vann förslaget allas bifall och blef satt i verket. Man gjorde till en början en urhålkning af tre fots djup och en fots diameter för att uppsamla det vatten, som komme att bildas vid isens smältning, och man fick icke skäl att ångra detta försigtighetsmått, ty snart började under eldens inflytande vattnet att framsippa, så att Penellan vadade i modd.

Öppningen vidgades småningom, men det var ickemöjligt att länge fortsätta med ett dylikt arbete, emedan kläderna blefvo genomdränkta af vatten. Penellan såg sig tvungen att afbryta efter en qvarts timma och draga tillbaka fyrpannan för att torka sig själf. Misonne intog strax hans plats och røjde icke mindre mod.

Efter två timmars arbete kunde man ännu icke finna någon utgång med jernstafven, oaktadt urhålkningen då var ända till fem fot djup.

— Det är icke möjligt, sade Jean Cornbutte, att snön kan hafva fallit till sådan ymnighet. Vinden måste hafva hopat den till en drifva på detta ställe. Kanhända borde vi tänka på att slippa ut på ett annat ställe?

— Jag vet icke, svarade Penellan; men om icke för annat, så för att icke nedslå modet hos våra kamrater, anser jag att vi böra fortsätta arbetet i den påbörjade riktningen. Det är omöjligt annat, än att vi snart måste vara vid slutet.

— Hur är det stäldt med spritförrådet? frågade kaptenen.

— Jag hoppas, det räcker, svarade Penellan, men på ett vilkor, nämligen att vi afstå från vårt kaffe eller andra varma drycker. För öfrigt är det icke detta, som oroar mig mest.

— Hvad är det då, Penellan? frågade Jean Cornbutte.

— Det är, att vår lampa skall släckas af brist på olja, och vi, trots utsigterna till räddning, skola nödgas afvakta våra dagars slut. Men ske Guds vilja!

Penellan gick derefter att aflösa André Vasling, som med kraft arbetade på den gemensamma befrielsen.

— Hr Vasling, sade han till honom, jag skallintaga er plats. Men gif noga akt på hvarje tillstymmelse till ras, på det vi i tid må kunna motverka det.

Hvilans ögonblick var inne, och sedan Penellan hade gräft sig ännu en fot längre ut, sökte han sömnen vid sidan af sina olyckskamrater.

*

XI.

Rökmolnet.

Då Jean Cornbutte vaknade dagen derpå, voro de omgifna af ett fullständigt mörker. Lampan hade slocknat. Han väckte då Penellan för att begära elddonet, hvilket denne lemnade honom. Penellan stod upp för att tända fyrfatet, men stötte dervid hufvudet mot taket. Han blef förskräckt, ty föregående dag hade han ännu kunnat stå rak derinne. Sedan fyrfatet blifvit tändt, såg han vid spritlågans obestämda sken, att taket hade sänkt sig en fot.

Penellan återtog arbetet med raseri.

I detta ögonblick såg Marie vid det sken, som spritlågan spridde öfver den kraftfulle sjömannens figur, att

förtviflan och vilja kämpade med hvarandra i hans inre. Hon gick fram till honom, tog hans händer och tryckte dem ömt. Penellan kände modet återvända.

— Hon kan icke dö så! utbrast han.

Han återtog sitt fyrfat och kröp på nytt in i den trånga öppningen. Med kraftig hand stötte han den intaga er plats. Men gif noga akt på hvarje tillstymmelse till ras, på det vi i tid må kunna motverka det.

Hvilans ögonblick var inne, och sedan Penellan hade grävt sig ännu en fot längre ut, sökte han sömnen vid sidan af sina olyckskamrater.

*

XI.

Rökmolnet.

Då Jean Cornbutte vaknade dagen derpå, voro de omgifna af ett fullständigt mörker. Lampan hade slocknat. Han väckte då Penellan för att begära elldonet, hvilket denne lemnade honom. Penellan stod upp för att tända fyrfatet, men stötte dervid hufvudet mot taket. Han blef förskräckt, ty föregående dag hade han ännu kunnat stå rak derinne. Sedan fyrfatet blifvit tändt, såg han vid spritlågans obestämda sken, att taket hade sänkt sig en fot.

Penellan återtog arbetet med raseri.

I detta ögonblick såg Marie vid det sken, som spritlågan spridde öfver den kraftfulle sjömannens figur, att förtviflan och vilja kämpade med hvarandra i hans inre. Hon gick fram till honom, tog hans händer och tryckte dem ömt. Penellan kände modet återvända.

— Hon kan icke dö så! utbrast han.

Han återtog sitt fyrfat och kröp på nytt in i den trånga öppningen. Med kraftig hand stötte han denjerskodda stafven in i väggen och kände ej längre något motstånd. Hade han alltså kommit till ett mjukare snölager? Han drog stafven tillbaka, och en glänsande stråle bröt in i snöhuset.

— Hitåt! mina vänner! ropade han.

Med händer och fötter kastade han undan snön, men ytan var icke, såsom han förmodat, upptinad. Tvärtom, på samma gång som ljusstrålen trängde en skarp köld in i stugan och stelnade med ens allt vattnet derinne till is. Med tillhjälp af sin knif vidgade Penellan öppningen och kunde till slut andas luften i fulla drag. Han föll på knä för att tacka Gud, och var snart återförenad med den unga flickan och sina kamrater.

Ett präktigt månsken upplyste atmosfären, som imellertid var så kall, att man knappt kunde inandas den. De gingo tillbaka in i huset, men Penellan kastade dessförinnan en blick på omgifningarna. Udden var försvunnen, och huset befann sig midt på ett omätligt isfält. Han såg sig om efter slädan, hvarest förråden lågo inpackade; men slädan var försvunnen!

Kölden tvang honom att gå tillbaka. Han sade intet till sina kamrater. Först af allt måste kläderna torkas, hvilket skedde med tillhjälp af fyrpannan. Termometern, utflyttad ett ögonblick i fria luften, sjönk genast till trettio grader under fryspunkten.

Efter en timmas förlopp beslöto André Vasling och Penellan att trotsa kölden derute. De insvepte sig i sina ännu våta kläder och gingo ut genom öppningen, hvars väggar redan blifvit hårda som klippan.

— Vi hafva blifvit drifna åt nordost-hållet, sade André Vasling, i det han betraktade stjernorna, som blänkte med en utomordentlig glans.— Det skulle icke varit illa, svarade Penellan, om vår släda följt med oss.

— Är icke slädan här? utbrast André Vasling. Då äro vi förlorade!

— Låtom oss söka! svarade Penellan.

De gingo rundt omkring huset, som nu bildade ett enda isblock af femton fots höjd. En ofantlig mängd snö hade fallit under hela tiden stormen räckte, och vinden hade yrt den tillsammans kring den enda upphöjning, som fans på fältet. Hela isstycket, på hvilket de bygt sitt hus, hade midt ibland krossade isblock blifvit bordtfördt tjugofem mil i nord-ost, och fångarne hade delat öde med sitt flytande fängelse. Slådan hade följt med ett annat isstycke, utan tvifvel i en annan riktning, ty man såg icke till ett spår af den samma, och hundarne måste hafva omkommit i det förfärliga ovädet.

André Vasling och Penellan kände förtviflan bemäktiga sig sina hjertan. De vågade icke gå tillbaka in i kojan. De vågade icke omtala den ödesdigra nyheten för sina olyckskamrater. De klättrade ända upp till spetsen af det isblock, i hvilket huset var inbäddadt, men upptäckte ingenting annat än samma omätliga hvita fält, som omgaf dem på alla sidor. Deras lemmar skakades af kölden, och deras frusna kläder hängde tunga och styfva omkring dem.

Då Penellan höll på att klättra ned, råkade han kasta en blick på André Vasling. Han såg honom skarpt fästa sin blick i en viss riktning och derefter börja darra och blekna.

— Hur står det till Vasling? frågade han honom.

— Det är ingenting! svarade denne. Låtom ossgå in och derefter se till att komma bort från dessa trakter, som vi aldrig bort beträda med vår fot.

Men i stället för att lyda, klättrade Penellan tillbaka upp och vände sina ögon åt det håll, som nyss tilldragit sig Vaslings uppmärksamhet. Det som mötte hans blick utöfvade på honom en helt annan verkan, ty han utstötte ett rop af glädje och utbrast:

— Gud vare lofvad!

En lätt rök syntes i nordost. Man kunde icke bedraga sig derpå; lefvande menniskor andades der borta. Penellans glädjerop lockade fram de andra, och alla kunde med egna ögon öfvertyga sig om, att han ej bedrog sig.

Utan att längre tänka på bristen på lifsmedel och utan att akta på den bitande kölden, begåfvo sig alla med stora steg, insvepta i sina kapuschonger, mot det ställe, hvarifrån röken uppsteg.

Målet för deras vandring låg, som sagdt, i nordost på ett afstånd af omkring fem eller sex mil, och största svårigheten var att bibehålla riktningen. Röken hade försvunnit och ingen upphöjning fans, som kunde tjena till ledning, emedan fältet var fullkomligt plant. Och likväl var det nödvändigt, att de icke veko af ur den rätta kursen.

— Då vi icke hafva några aflägsna föremål att vägleda oss efter, sade Cornbutte, så låtom oss försöka ett annat sätt; Penellan går först, Vasling tjugo steg efter honom och jag tjugo steg efter Vasling. Jag skall på det viset kunna bedöma, huruvida Penellan afviker från den rätta linien.

Marschen pågick sålunda omkring en half timma, då Penellan plötsligt stannade och tycktes lyssna. De öfriga skyndade fram.

— Har ni ingenting hört? frågade han.

— Ingenting, svarade Misonne.

— Det var besynnerligt! återtog Penellan. Jag lyckte mig höra rop från detta håll.

— Rop? sporde den unga flickan. Vi skulle således vara nära målet!

— Det är icke gifvet därför, svarade André Vasling. Under dessa höga breddgrader och med denna stränga köld fortplantas ljudet till ofantliga afstånd.

— Det må vara hur som helst, sade Jean Cornbutte, så framåt, såvida vi ej skola frysa ihjel.

— Nej! inföll Penellan. Hör!

Några svaga, men imellertid urskiljbara ljud hördes. Ropen uttryckte smärta och ångest. De upprepades två gånger. Det lät, som om någon ropade på hjälp. Strax derpå försjönk allt i tystnad igen.

— Jag har icke bedragit mig, sade Penellan. Framåt!

Han började springa i den riktning, hvarifrån ropen hörts. Han fortsatte så omkring två mil, och hans öfverraskning blef stor, då han blef varse en man liggande i snön. Han nalkades honom, lyfte honom upp, men knäppte derpå ihop sina händer af förtviflan.

André Vasling, som följt efter hack i häl, anlände nu och utbrast, sedan han kastat en blick på mannen:

— Det är en af de skeppsbrutne! Det är vår matros Cortrois!

— Han är död, inföll Penellan, död af köld! Jean Cornbutte och Marie kommo nu fram till liket, som redan var stelt af köld. Förtviflan afspegladesig på allas ansigten. Den döde var en af Louis Cornbutes följeslagare!

— Framåt! utropade Penellan.

Och framåt gick det ännu en half timma, utan att ett ord vexlades, tills de blefvo varse en upphöjning, som svårligen kunde vara något annat än land.

— Det är ön Shannon! sade Jean Cornbutte.

Efter en mils marsch kunde de tydligt urskilja en rök, som uppsteg från en hydda af snö, tillsluten medelst en trädörr. De utstötte ett skri. Två män störtade fram ur hyddan, och bland dem kände Penellan genast igen Pierre Nouquet.

— Pierre! utbrast han.

Pierre stod som förstenad, som det tycktes, utan medvetande om hvad som tilldrog sig omkring honom. André Vasling betraktade med en viss oro, blandad med grym tillfredsställelse, Pierre Nouquets följeslagare, ty han såg icke Louis Cornbutte bland dem.

— Pierre! Det är jag, ropade Penellan, och dina vänner allesamman.

Pierre Nouquet återkom till sig sjelf och föll i sin gamle kamrats armar.

— Och min son! Min Louis! utbrast Jean Cornbutte med uttryck af den djupaste förtviflan.

*

XII.

Återkomsten till briggen.

I detta ögonblick kom en man, som tycktes nästan döende, ut ur hyddan, släpande sig fram på isen.

Det var Louis Cornbutte.

— Min son!

— Min älskade!

Dessa båda utrop hördes samtidigt, och Louis Cornbutte föll afsvimmad i armarne på sin fader och Marie, som förde honom in i hyddan, der han snart väcktes till lif af deras omsorger.

— Min far! Marie! utbrast Louis Cornbutte. Jag skulle sålunda få återse er, innan jag dör!

— Du skall icke dö! svarade Penellan; du är omgifven af alla dina vänner.

André Vasling var den ende, som icke deltog i fröjdebetygelserna. Han räckte icke ens handen åt Louis

Cornbutte, så bittert var hans hat.

Pierre Nouquet var utom sig af glädje. Han omfamnade hela världen och kastade derefter ved på kaminen, så att en dräglig temperatur snart rådde i det lilla rummet, i hvilket befunno sig två personer, som de nykomna icke kände.

Det var matroserna Jocki och Herming, de enda som återstodo af *Froöerens* norska besättning.

— Mina vänner, vi äro således räddade! sade Louis Cornbutte. Min far! Marie! som utsatt er för så många faror!

— Vi ångra det icke, min Louis, svarade Jean Cornbutte. Din brigg, *La Jeune-Hardie*, är fast förankrad i isen, sextio mil härifrån. Vi skola allesammans begifva oss dit.

— Tänk hvad Cortrois skall blifva glad, när han kommer tillbaka, sade Pierre Nouquet.

En pinsam tystnad följde på dessa ord, och Penellan meddelade Nouquet och Louis Cornbutte underrättelsen om att deras kamrat omkommit af kölden.

— Mina vänner, sade Penellan, det är bäst, att vi här afvakta ett omslag i vädret. Fins det lifsmedel och ved?

— Båda delarne. Vi bränna upp hvad som ännu finnes qvar af *Froöeren*.

Froöeren hade blifvit drifven in i isen fyrtio mil ifrån det ställe der Louis Cornbutte uppslagit sitt vinterquarter. Fartyget sönderslogs af isstycken, och de skeppsbrutna kastades, jemte några spillror af fartyget upp på södra stranden af Shannon-ön.

De skeppsbrutne voro då till antalet fem: Louis Cornbutte, Cortrois, Pierre Nouquet, Jocki och Herming. Återstoden af den norska besättningen hade omkommit vid skeppsbrottet.

I samma stund Louis Cornbutte såg isen lägga sig rundt omkring, började han vidtaga förberedelser för vintren. Han var en energisk man, med stor arbetsförmåga och oförfäradt mod; men trots detta hade han varit nära att duka under i kampen mot detta förfärliga klimat, och då hans far återfann honom, väntade han på döden. Han hade för öfrigt icke ensamt haft att kämpa mot elementerna, utan äfven mot de båda norska matrosernas hätska sinne, oaktadt dessa män hade honom att tacka för lifvet. De voro ett slags vildar, nära nog oemottagliga för de naturligaste känslor. Då Louis Cornbutte blef ensam med Penellan, anbefalde han honom därför att hafva ett vaksamt öga på dem. Penellan underrättade i sin ordning Louis om André Vaslings hållning. Louis Cornbutte ville icke tro hvad han hörde, men Penellan bevisade honom att, alltsedan hans försvinnande, André Vasling städse handlat med det målet för ögonen att förvärfva den unga flickan.

Hela den dagen egnades åt hvilan och återseendets glädje. Fidèle Misonne och Pierre Nouquet sköto några sjöfoglar icke långt ifrån hyddan, från hvilken det icke var rådligt att allt för långt aflägsna sig. De friska lifsmedlen och den lifvande elden återgåfvo krafterna till och med åt de mera angripna, såsom Louis Cornbutte, hvilken kände sig märkbart förbättrad. Det var det första ögonblick af glädje, som dessa så hårdt pröfvade menniskor på länge erfarit. Också firades en munter fest i den eländiga hyddan, sex hundra mil upp i norra ishafvet och vid 30 graders köld!

Denna temperatur räckte till månskiftet, och det var först den 17 november, åtta dagar efter återföreningen, som Jean Cornbutte och hans följeslagare kunde tänka på uppbrott. Deras färd belystes blott af stjernornas ljus, men kölden var mindre skarp, och det föll till och med litet snö.

Innan de lemnade stället, gräfdde de en graf åt den stackars Cortrois. En sorglig ceremoni, som djupt skakade dem alla! Det var den förste ibland dem, som aldrig mer skulle få återse sitt land.

Misonne hade af det till hyddan använda virket hoptimrat ett slags släda för transport af lifsmedlen, hvilken släda turvis drogs af matroserna. Jean Cornbutte riktade marschen genom de redan passerade trakterna, i hopp om att lyckas återfinna de nedlagda lifsmedlen, hvilka numera, sedan sällskapet blifvit tillökt med fyra personer, voro nästan outhärliga.

Genom en försynens tillskyndelse återfick han sin släda, som hade hamnat i närheten af udden, vid hvilken de alla hade utstått så stora faror. Sedan hundarne, för att stilla sin hunger, ätit upp seldonet, hade de angripit de i slädan inpackade förråden. På detta sätt hade de uppehållit lifvet, och det var de sjelfva, som ledde karavanen till slädan, hvarest lifsmedel ännu funnos i stor myckenhet.

Den lilla skaran styrde nu kosan till briggen. Hundarne spändes för slädan och ingen fara tycktes hota expeditionen.

Man lade blott märke till, att Aupic, André Vasling och norrmännen höllo sig för sig sjelfva och icke sällskapade med de öfriga; men, utan att veta det, voro de bevakade på nära håll. Icke desto mindre väckte detta frö till splittring mer än en gång allvarsamma bekymmer hos Louis Cornbutte och Penellan.

Den 7 december, tjugo dagar efter återföreningen, fingo de sigte på viken, i hvilken *La Jeune-Hardie* låg i vinterquarterm. Huru stor blef ej deras förvåning, då de funno briggen mer än 12 fot högt upplyftad på isblock. De skyndade fram, högst oroliga för sina kamrater och mottogos med fröjderop af Gervique, Turquette och Gradlin. Alla voro de vid god helsa, men hade, äfven de, sväfvat i en stor fara.

Stormen hade rasat öfver hela polarhafvet. Isstyckena hade blifvit sönderslagna och omflyttade, och glidande den ena under det andra hade de rubbat den bädd, på hvilken briggen hvilade. Enär deras egentliga vikt sträfvade att höja dem öfver vattnet, hade de en oberäknelig kraft, och det var till följd af denna som briggen plötsligt såg sig lyftad upp öfver hafvets gräns.

De första ögonblicken upptogos af återkomstens glädje. De som deltagit i expeditionen voro glada att finna allt i godt skick, hvarigenom de försäkrades att tillbringa en visserligen barsk men dock dräglig vinter. Fartyget hade icke tagit någon skada vid sin upplyftning, utan var fullkomligt lika starkt som förut. Vid vårens ankomst hade man endast att låta det glida utes efter ett sluttande plan ned i den frigjorda vågen.

Men en ledsam nyhet förmörkade Jean Cornbuttes och hans följeslagares ansigten. Under det förskräckliga ovädet hade det på stranden uppförda snömagasinet blifvit helt och hållet krossadt och de der förvarade lifsmedlen skingrade, så att det icke var möjligt att återfinna det minsta. Då denna olycka blifvit känd, undersökte Jean och Louis Cornbutte briggens förrådsrum för att göra ett öfverslag öfver hvad som ännu återstod af lifsmedel.

Våren kunde icke väntas förr än i maj månad, och briggen kunde icke före denna tid lemna sitt vinterquarterm. Det var alltså fem månaders vinter, som det återstod att tillbringa bland isen, och under hvilka fem månader tolf personer skulle hafva sin föda. Efter noggranna beräkningar kom Jean Cornbutte till det resultat, att de skulle kunna draga sig fram till tiden för afresan, om allesamman sattes på half ranson. Jagt blef alltså påbjuden af nödvändigheten för att så mycket som möjligt spara förråden. Af fruktan för att denna olycka skulle förnyas, beslöt man att icke längre nedgräfvat några förråd. Allt skulle förvaras ombord på briggen. I matrosernas gemensamma rum inreddes soflatser till de nykomna. Turquette, Gervique och Gradlin hade under kamraternas frånvaro huggit en trappa i isen, på hvilken man bekvämt kunde stiga upp till däck.

*

XIII.

De båda rivalerna.

André Vasling hade kommit på en mycket vänskaplig fot med de båda norska matroserna. Äfven Aupic hade sällat sig till denna liga, som vanligen höll sig för sig sjelf, högt ogillande alla de nya anordningarna. Men Louis Cornbutte, åt hvilken fadren öfverlemnadt befälet öfver briggen, ville icke höra talas om någon uppstudsighet, utan lät, trots Maries böner, att han skulle gå till väga med mildhet, förstå, att han ville blifva åtydd till alla delar.

Icke desto mindre hände det några dagar derefter att de båda norrmännen rusade fram och bemäktigade sig en låda salt kött. Louis Cornbutte fordrade, att lådan ögonblickligen skulle lemnas tillbaka, men Aupic tog deras parti och André Vasling lät till och med förstå, att anordningarna beträffande lifsmedlen icke kunde respekteras längre. Af fruktan för att denna olycka skulle förnyas, beslöt man att icke längre nedgräfvå några förråd. Allt skulle förvaras ombord på briggen. I matrosernas gemensamma rum inreddes sofwplatser till de nykomna. Turquette, Gervique och Gradlin hade under kamraternas frånvaro huggit en trappa i isen, på hvilken man beqvämt kunde stiga upp till däck.

*

XIII.

De båda rivalerna.

André Vasling hade kommit på en mycket vänskaplig fot med de båda norska matroserna. Äfven Aupic hade sällat sig till denna liga, som vanligen höll sig för sig sjelf, högt ogillande alla de nya anordningarna. Men Louis Cornbutte, åt hvilken fadren öfverlemnadt befälet öfver briggen, ville icke höra talas om någon uppstudsighet, utan lät, trots Maries böner, att han skulle gå till väga med mildhet, förstå, att han ville blifva åtlydd till alla delar.

Icke desto mindre hände det några dagar derefter att de båda norrmännen rusade fram och bemäktigade sig en låda salt kött. Louis Cornbutte fordrade, att lådan ögonblickligen skulle lemnas tillbaka, men Aupic tog deras parti och André Vasling lät till och med förstå, att anordningarna beträffande lifsmedlen icke kunde respekteras längre. Det tjenade till ingenting att bevisa dessa olycklige, att anordningarna voro i allas intresse, ty de visste det och sökte endast en förevändning till myteri. Penellan gick emot de båda norrmännen, hvilka drogo sina knifvar; men med biträde af Misonne och Turquette lyckades han afväpna dem och återtaga köttlådan. Då André Vasling och Aupic sågo, att striden tog en ogynsam vändning, undveko de att blanda sig i den samma. Men Louis Cornbutte tog styrmannen afsides och sade:

— André Vasling, ni är en usling. Jag känner ert uppförande och vet, hvarthän edra planer syfta, och förklarar härmed, att, alldenstund hela besättningens väl är anförtrodt åt mig, jag ämnar nedstöta på stället hvar och en, som stämplar till dess förderf.

— Louis Cornbutte, svarade styrmannen, ni har laglig rätt att göra bruk af er myndighet, men kom ihåg, att disciplinen icke längre existerar här, och att endast den starkare hädanefter stiftar lag.

Den unga flickan hade aldrig darrat inför polarhafvets fasor, men hon bäfvade för detta hot, hvars orsak hon var, och Louis Cornbuttes energi kunde knapt åter lugna henne.

Oaktadt denna krigsförklaring intogo de sina måltider samtidigt och tillsammans. Jagten försåg dem väl ännu med en och annan sjöfågel eller hare, men denna utväg skulle snart blifva stängd till följd af den starka köld som förestod. Denna köld började vid vintersolståndet den 22 december, hvilken dag termometern sjönk till 35 grader under fryspunkten. De erforo smärta i öronen, näsan och extremiteterna, betogos af en dödlig trötthet, i förening med hufvudvärk, och hade allt större svårighet att andas. I en sådan belägenhet hade de icke längre håg att begifva sig ut på jagt eller företaga någon slags kroppsöfning. De sutto hopkrumpna omkring kaminen, som endast gaf dem en otillräcklig värme, och så fort de aflägsnade sig derifrån en stund, kände de blodet hastigt stelna.

Jean Cornbutte kände sin helsa svårt angripen och var redan urståndssatt att lemna sin hytt. Förebuden till skörbjugg infunno sig hos honom, och hans ben började betäckas med hvita fläckar. Marie befann sig väl och egnade sig med en barmhertighetssystems hängifvenhet åt vården af de sjuka. Också välsignade de henne i djupet af sina hjertan.

Den 1 januari var en af vintrens sorgligaste dagar. Det blåste hårdt, och kölden var outhärdlig. Man kunde icke gå ut, utan att förfrysas. De allra modigaste måste inskränka sig till att promenera på däck i skydd af tältet. Jean Cornbutte, Gervique och Gradlin kunde icke lemna sina sängar. De båda norrmännen, Aupic och André Vasling, hvilka höllo sig friska, kastade vilda blickar på sina kamrater, hvilka de sågo allt mer försvagas.

Louis Cornbutte tog Penellan midskepps på däck och frågade honom, hvar bränsleförrådet vore.

— Kolen äro slut för länge sedan, svarade Penellan, och vi skola snart till att bränna våra sista vedstumpar.

— Om vi icke kunna värna oss mot kölden, äro vi förlorade.

— Det återstår en utväg, invände Penellan, och den består uti att bränna så mycket vi kunna af vår brigg, från bastingeringen till vattenlinien. Vi kunnatill och med helt och hållet förstöra den och bygga ett mindre fartyg i stället.

— Det är en yttersta nödfallsåtgärd, svarade Louis Cornbutte, och som åtminstone icke kan sättas i verket förr än vårt folk tillfrisknat. Ty, sade han med låg röst, våra krafter förminskas, medan våra fienders tyckas tillväxa. Det förefaller mig högst besynnerligt.

— Det är sant, sade Penellan, och utan vår försigtighet att dag och natt hålla vakt, vet jag icke hvad som kunde inträffa.

— Låtom oss taga våra yxor och göra vår skörd, sade Louis Cornbutte.

Trots kölden uppstego de båda på bastingeringen för ut och afhöggo så mycket virke, som icke var alldeles nödvändigt för fartygets bestånd, och återvände sedan med detta nya förråd. Kaminen eldades ånyo och en man stannade kvar för att hindra elden från att slockna.

Imellertid voro Louis Cornbutte och hans vänner alldeles uttröttade. De kunde icke anförtro något åt sina fiender. Belastade med alla de husliga bestyren, kände de snart sina krafter uttömmas. Skörbjugg utbröt hos Jean Cornbutte, som led outhärdliga plågor. Gervique och Gradlin började äfven att angripas af den förfärliga sjukdomen. Utan citronerna, hvaraf fanns ett stort förråd, skulle de olycklige ofelbart hafva dukt under för sina lidanden. Också sparades icke på detta läkemedel.

Men en dag, det var den 15 januari, då Louis Cornbutte gick ned i förrådsrummet för att hemta citroner, fann han till sin öfverraskning, att de lådor, i hvilka de förvarades, hade försvunnit. Han gick genastupp till Penellan och meddelade honom den nya olyckan. En stöld hade blifvit begången och gerningsmännen voro lätta att ana. Louis Cornbutte förstod nu, hur hans fiender kunnat hålla sig vid så god helsa. Hans tillgifna voro numera icke i stånd att taga citronerna tillbaka, hvaraf likväl hans och alla hans vänners lif berodde. För första gången försjönk han i en mörk förtviflan.

*

XIV.

Nöd.

Den 20 januari kände större delen af de olyckliga sig ur stånd att lemna sängen. Hvar och en hade, utom sin filt, en buffelhud till skydd mot kölden; men så fort någon försökte sticka sin arm utom täcket, kände han en så liflig smärta, att han ögonblickligen fick draga den tillbaka.

Sedan imellertid Louis Cornbutte gjort upp eld i kaminen, uppstego äfven Penellan, Misonne och André Vasling och satte sig omkring elden. Penellan kokte kaffe, som återgaf dem någon styrka, och äfven Marie kom för att delta i måltiden.

Louis Cornbutte gick fram till sin fader, som var nästan ur stånd att röra sig, och hvars ben blifvit lama af

sjukdomen. Den gamle sjömannen mumlade några ord, som söndersleto sonens hjerta. upp till Penellan och meddelade honom den nya olyckan. En stöld hade blifvit begången och gerningsmännen voro lätta att ana. Louis Cornbutte förstod nu, hur hans fiender kunnat hålla sig vid så god helsa. Hans tillgifna voro numera icke i stånd att taga citronerna tillbaka, hvaraf likväl hans och alla hans vänners lif berodde. För första gången försjönk han i en mörk förtviflan.

*

XIV.

Nöd.

Den 20 januari kände större delen af de olyckliga sig ur stånd att lemna sängen. Hvar och en hade, utom sin filt, en buffelhud till skydd mot kölden; men så fort någon försökte sticka sin arm utom täcket, kände han en så liflig smärta, att han ögonblickligen fick draga den tillbaka.

Sedan imellertid Louis Cornbutte gjort upp eld i kaminen, uppstego äfven Penellan, Misonne och André Vasling och satte sig omkring elden. Penellan kokte kaffe, som återgaf dem någon styrka, och äfven Marie kom för att deltaga i måltiden.

Louis Cornbutte gick fram till sin fader, som var nästan ur stånd att röra sig, och hvars ben blifvit lama af sjukdomen. Den gamle sjömannen mumlade några ord, som söndersleto sonens hjerta.— Louis! sade han, jag skall dö!... Oh! hvad jag lider!... Hjelp mig!

Louis Cornbutte fattade då ett afgörande beslut. Han gick bort till styrmannen, och sade till honom, beherrskande sig med möda:

— Vet ni, hvar citronerna äro, Vasling?

— I förrådsrummet, förmodar jag, svarade Vasling, utan att synas besvärad.

— Ni vet allt för väl, att de icke kunna vara der, eftersom ni stulit dem.

— Ni är herre här, Louis Cornbutte, svarade André Vasling ironiskt, och kan säga och göra hvad ni behagar.

— Af barmhertighet, Vasling, min far dör! Ni kan rädda honom! Säg!

— Jag har ingenting att svara, sade André Vasling.

— Eländige! utbrast Penellan, i det han med knifven i hand kastade sig öfver styrmannen.

— Till hjälp, kamrater! ropade André Vasling, dragande sig tillbaka.

Aupic och de båda norska matroserna hoppade ur sina sängar och ställde sig bakom honom. Misonne, Turquette, Penellan och Louis redde sig till motvärn. Pierre Nouquet och Gradlin, ehuru mycket lidande, uppstego äfven för att hjälpa till.

— Ni äro ännu för starka för oss, sade då André Vasling. Vi vilja icke slåss utan med full visshet att segra.

Sjömännen voro så svaga, att de icke vågade kasta sig öfver dessa fyra uslingar, emedan de i händelse af ett nederlag skulle varit förlorade.— André Vasling, sade Louis Cornbutte med dof röst, om min far dör, så har du dödat honom, och jag svär att döda dig som en hund.

André Vasling och hans medsammansvurne drogo sig tillbaka till andra ändan af rummet och svarade intet:

Det blef en nödvändighet att anskaffa mera ved, och trots kölden gick Louis Cornbutte upp på däck och började afhugga en del af bastingeringen. Men han blef tvungen att upphöra efter en kvarts timma, ty han var nära att tillintetgöras af köld. I förbigående kastade han en blick på termometern och upptäckte, att qvicksilfret hade stelnat. Kölden hade alltså gått utöfver 42 grader under noll. Luften var ren och klar, och vinden kom från norr.

Den 26 gick vinden öfver till nordost, och termometern visade 35 grader. Jean Cornbutte låg i själatåget och hans son sökte förgäfvat något medel att stilla hans smärtor. Nämda dag kom han imellertid oförmodadt öfver André Vasling och lyckades rycka undan honom en citron, ur hvilken han beredde sig att suga saften. Vasling brydde sig icke en gång om att söka förstålla sig. Det tycktes, som om han tvärtom afvaktat ett tillfälle att bringa sina planer till utbrott.

Citronsaften återgaf någon styrka åt Jean Cornbutte, men han behöfde, för att hålla sig uppe, mer af det läkemedlet. Marie bad på sina knän André Vasling, utan att dock få ett svar af honom, och Penellan hörde vid ett tillfälle den eländige säga åt sina kamrater:

— Den gamle ligger i själatåget! Gervique, Gradlin och Pierre Nouquet förmå snart intet mer. De öfriga förlora i styrka dag från dag. Ögonblicket nalkas, då deras lif tillhöra oss.

Samtidigt fattade Louis Cornbutte och hans kamrater det beslutet att icke längre förspilla tiden utan begagna den styrka de ännu hade i behåll. De beslöto att i den stundande natten döda de olycklige, på det icke samma öde skulle drabba dem sjelfva.

Temperaturen hade höjt sig något. Louis Cornbutte företog sig det vågstycket att gå ut för att söka skjuta något vildt.

Han gick, som han tyckte, omkring tre mil från fartyget, men råkade, vilseledd af de här så vanliga hägringarne, att aflägsna sig längre än han haft för afsigt. Det var oklokt, ty friska spår af vilda djur syntes på marken. Louis Cornbutte ville imellertid icke komma tillbaka utan att medföra något färskt kött, och han fortsatte därför sin väg, tills han erfor en egendomlig känsla af yrsel. Det var hvad man kallar snösvindel.

Ljusreflexen angrep honom snart till den grad, att han tyckte hela sin varelse genomträngd af den hvita färgen, och började känna äckel och qväljningar. Hans ögon voro blodsprängda och hans blick osäker. Han tyckte sig nära att förlora förståndet. Utan att göra sig reda för dessa farliga symtom, fortsatte han sin marsch och fick sigte på en fågel, som han lyckades skjuta. För att upphemta villebrådet, gjorde han ett språng från ett isstycke, som han tyckte blott två fot ifrån marken. Det var dock tio, och han gjorde därför ett ganska våldsamt fall. Nu angrep honom svindeln ännu starkare, och han började ropa på hjälp, utan att egentligen veta hvarför, ty han hade icke skadat sig i fallet. Hans lemmar stelnade imellertid af kölden, sjelfbevarelsedriften återtog sitt välde och han reste sig upp med svårighet.

Plötsligt kände han sina luktorganer beröras af oset af stekt fläsk. Enär vinden kom från det håll, der fartyget låg, antog han, att lukten härrörde derifrån, fast han icke kunde begripa, i hvad syfte man företog sig något så farligt. Ingenting kunde nämligen vara mera egnadt att locka fram de rofgiriga isbjörnarne.

Louis Cornbutte återtog därför vägen till briggen, ett rof för mörka aningar, som i hans öfverretade tillstånd snart stegrades till skräck. Han tyckte, att kolossala massor rörde sig vid horisonten, och frågade sig sjelf, huruvida ej isen skalf under hans fötter. Flera af dessa rörliga massor syntes mellan fartyget och honom, och det föreföll honom, som om de vältrade sig upp mot fartygets sidor. Han stannade för att betrakta dem mera uppmärksamt, och hans förskräckelse var utomordentlig, då han igenkände en flock af jättelika isbjörnar.

Dessa djur hade blifvit ditlockade af den steklukt, som Louis Cornbutte nyss förnummit. Han sökte skydd bakom en liten kulle och räknade tre odjur, som höllo på att klättra upp för de isblock, bakom hvilka *La Jeune-Hardie* hvilade.

Ingenting syntes honom berättiga till det antagande, att faran vore känd ombord på briggen, och en förfärlig ångest sammanpressade hans hjerta. Huru värna sig mot dessa fruktansvärda fiender? Skulle André Vasling och hans kamrater förena sig med den öfriga besättningen i denna gemensamma fara? Skulle Penellan och de andra, till hälften utsvultna och domnade af köld, ega kraft att motstå dessa odjur, som drefvos af en rasande hunger? Eller skulle de blifva överrumplade och duka under vid första anfallet?

Dessa tankar genomkorsade i ett ögonblick Louis Cornbuttes hjerna. Björnarne hade klättrat upp på isblocken

och gingo nu till storms mot fartyget. Louis Cornbutte kunde nu lemna sitt gömställe och närmade sig fartyget, krypande på isen. Snart kunde han se de ofantliga djuren sönderslita tältet med sina klor och stiga ned på däck. Louis Cornbutte tänkte ett ögonblick på att med ett bösskott varna sina kamrater; men om de komme fram utan att vara beväpnade, vore de ovilkorligt förlorade, och ingenting gaf vid handen, att de hade kännedom om den fara, som hotade.

*

XV.

Isbjörnarne.

Då Louis Cornbutte begifvit sig ut på jagt, tillstängde Penellan omsorgsfullt däcksluckan och slog sig derefter ned vid kaminen, medan hans kamrater sökte upp sina sängar för att der finna någon värme.

Klockan var då sex på aftonen och Penellan beredde sig att tillaga aftonmåltiden. Han steg ned i förrådsrummet för att söka ut några stycken salt kött, som han tänkte utlaka i kokande vatten. Då han kom köld, ega kraft att motstå dessa odjur, som drefvos af en rasande hunger? Eller skulle de blifva överrumplade och duka under vid första anfallet?

Dessa tankar genomkorsade i ett ögonblick Louis Cornbuttes hjerna. Björnarne hade klättrat upp på isblocken och gingo nu till storms mot fartyget. Louis Cornbutte kunde nu lemna sitt gömställe och närmade sig fartyget, krypande på isen. Snart kunde han se de ofantliga djuren sönderslita tältet med sina klor och stiga ned på däck. Louis Cornbutte tänkte ett ögonblick på att med ett bösskott varna sina kamrater; men om de komme fram utan att vara beväpnade, vore de ovilkorligt förlorade, och ingenting gaf vid handen, att de hade kännedom om den fara, som hotade.

*

XV.

Isbjörnarne.

Då Louis Cornbutte begifvit sig ut på jagt, tillstängde Penellan omsorgsfullt däcksluckan och slog sig derefter ned vid kaminen, medan hans kamrater sökte upp sina sängar för att der finna någon värme.

Klockan var då sex på aftonen och Penellan beredde sig att tillaga aftonmåltiden. Han steg ned i förrådsrummet för att söka ut några stycken salt kött, som han tänkte utlaka i kokande vatten. Då han komtillbaka, fann han sin plats intagen af André Vasling, som höll på att steka fläsk i en stekpanna.

— Jag satt der före er, sade Penellan barskt. Hvarför har ni tagit min plats?

— Med samma rätt som ni fordrar den tillbaka, svarade André Vasling, jag behöfver steka min qvällsmat.

— Ni tager ögonblickligen bort det der, inföll Penellan, eljest skola vi väl få se!

— Vi skola få se ingenting, svarade Vasling. Fläsket skall blifva stekt antingen ni vill eller ej!

— Ni skall åtminstone icke smaka det! utbrast Penellan, i det han kastade sig öfver André Vasling, som drog sin knif, ropande:

— Hitåt, norrmän! hitåt Aupic!

Dessa voro i ett ögonblick på benen, väpnade med pistoler och knifvar. Slaget var förberedt.

Penellan kämpade mot André Vasling, hvilken troligen på förhand tagit honom för sin egen räkning, enär

kamraterna ögonblickligen rusade till Misonne's, Turquette's och Pierre Nouquet's sängar. Denne senare, utan vapen och nedtyngd af sjukdomen, var öfverlemnad åt Hermings grymhet. Misonne deremot, lemnade strax sängen, fattade en bila och rusade mot Aupic. Turquette och norrmannen Jocki brottades med förbittring. Gervique och Gradlin, rof för häftiga smärtor, hade icke ens medvetande om hvad som tilldrog sig omkring dem.

Pierre Nouquet sjönk ned, träffad af ett knifstygn i sidan, och Herming vände sig nu mot Penellan, som var inbegripen i en rasande kamp med André Vasling, som fattat honom om lifvet med båda armarne.

Redan i början af striden hade stekpannan blifvitstjelpt öfver elden, så att fettet rann ned bland kolen och luften fylles af ett starkt os. Marie kom ut ur sin hytt, och rusade med ett förtviflans skri fram till den säng, i hvilken den gamle Jean Cornbutte låg, kämpande med döden.

André Vasling, mindre vig än Penellan, kände snart, huru denne gled ur hans armar. De voro hvarandra för nära inpå lifvet för att kunna begagna vapen. Då Vasling därför blef varse Herming, ropade han:

— Hjelp! Herming!

— Hjelp! Misonne! ropade Penellan i sin ordning. Men Misonne rullade på jorden med Aupic, som sökte genomborra honom med sin knif. Timmermannens bila var ett föga tjenligt försvarsvapen, ty det var svårt att handtera, och han hade all möda i verlden att parera de dolkstötar, Aupic riktade mot honom.

Blod flöt imellertid under skrik och larm. Turquette hade af Jocki, en man med mer än vanlig styrka, blifvit kastad till marken och fått en knifstöt i axeln. Han försökte förgäfvets att komma åt en i norrmannens bälte instucken pistol, men denne höll honom klämd som i ett skrufstäd, så att han icke kunde företaga den minsta rörelse.

Då Herming vid André Vaslings rop skyndade till hjelp, hade den senare af Penellan blifvit drifven mot en vid afplankningen för ut belägen dörr. I det ögonblick Herming stod i begrepp att stöta knifven mellan bretagnarens skuldror, fäldes han med en rask rörelse af denne till jorden. Den ansträngning detta kostade, tillät André Vasling att befria sin högra arm från Penellans tag; men dörren, mot hvilken de med helasin tyngd hvilade, gaf vika och André Vasling föll baklänges.

Plötsligt hördes ett förfärligt rytande, och en jättelik björn syntes på trappstegen. André Vasling var den förste, som upptäckte honom, på icke större afstånd än fyra fot. I samma ögonblick hördes ett skott, och björnen, sårad eller skrämmd, sökte vända om igen. André Vasling, som nu kommit på benen igen, öfvergaf nu Penellan och skyndade att förfölja odjuret.

Penellan såg sig omkring. Misonne och Turquette lågo bundna till händer och fötter och gjorde fåfänga försök att bryta sina fjettrar. Penellan skyndade till deras hjelp, men öfvermannades af de båda norrmännen och Aupic. Med sina uttömda krafter förmådde han icke hålla stånd mot de tre männen, hvilka redan från början hindrade honom från hvarje rörelse. På ett rop af Vasling skyndade de imellertid upp på däck, i den tanke, att Vasling vore inbegripen i strid med Louis Cornbutte.

Der föregick också en strid, men imellan André Vasling och en isbjörn, hvilken han redan tillfogat två dolkstygn. Odjuret slog i luften med sina fruktansvärda ramar, sökande träffa André Vasling, hvilken stödde sig mot bastingeringen. Han syntes ohjelpigt förlorad, då ett andra skott small. Björnen föll. André Vasling lyfte sitt hufvud och såg Louis Cornbutte i fockmastens vant med en bössa i handen. Hatet var starkare än tacksamheten i André Vaslings hjerta; men innan han skred att tillfredsställa det, kastade han en blick omkring sig. Aupic hade fått hufvudet krossadt af björnens ram och låg utsträckt på däck utan lif. Jocki syntes med en yxa i handen, icke utansvårighet parera slagen från den andre björnen, den samme som nyss dödat Aupic. Djuret hade fått två dolksting, men kämpade likväl med förbittring. En tredje björn tog kosan för ut.

André Vasling skyndade, åtföljd af Herming, till Jockis bistånd. Men björnen hade fått honom mellan sina ramar, och då djuret föll för André Vaslings och Hennings slag och ett par på nära håll lossade pistolskott, höll det endast ett lik mellan sina ramar.

— Vi äro nu blott två, sade André Vasling med en dyster och vild uppsyn; men om vi skola duka under, så skall det kosta blod.

Herming laddade sin pistol, utan att svara. Framför allt måste man befria sig från den tredje björnen. André Vasling såg för ut, men kunde i början icke upptäcka honom, men snart fick han ögonen på odjuret, klättrande i vantet för att nå Louis Cornbutte. André Vasling sänkte sitt gevär, som han riktat mot björnen, och en vild glädje afspeglade sig i hans ögon.

— Ah! utropade han, du besparar mig hämnden! Louis Cornbutte hade imellertid tagit sin tillflykt till märssalningen. Björnen var endast på sex fots afstånd från Louis, och denne riktade sitt gevär mot odjurets hjerta. Å sin sida gjorde sig André Vasling i ordning att skjuta på Louis, i händelse björnen skulle falla.

Louis Cornbutte sköt, men björnen tycktes icke vara träffad, ty han kastade sig med ett språng upp i märsen. Hela masten darrade.

André Vasling utstötte ett skri af glädje.

— Herming! ropade han till den norske matrosen. Sök upp Marie! Hemta hit min brud! Herming steg ned för trappan i rummet.

Imellertid hade det rasande djuret störtat mot Louis Cornbutte, som sökte skydd bakom masten; men i samma ögonblick björnens ofantliga ram lyftes för att krossa hans hufvud, fattade Louis Cornbutte tag i bardunen och firade sig ned i däck, ehuru icke utan fara, ty på halfva vägen hörde han en kula hvina tätt vid sitt hufvud. André Vasling hade skjutit på honom, men felat. De båda motståndarne befunno sig alltså ansigte mot ansigte med lyftade knifvar.

Striden måste blifva afgörande. För att i fullt mått släcka sin hämnd ville André Vasling låta Marie vara närvarande vid sin fästmans död, men han hade derigenom beröfvat sig Hennings bistånd och kunde därför icke räkna på någon annan än sig sjelf.

Louis Cornbutte och André Vasling fattade hvarandra i kragen och höllo fast, så att ingen skulle kunna undslippa. En af dem måste sätta lifvet till. De riktade mot hvarandra våldsamma slag, som endast till hälften parerades, och snart flöt blod från båda parterna. André Vasling försökte slå sin högra arm omkring sin motståndares hals, för att fälla honom till marken. Louis Cornbutte visste, att den som föll vore förlorad, och förekom honom därför genom att fatta uti honom med båda händerna; men vid denna rörelse tappade han knifven.

Förfärliga rop nådde i detta ögonblick hans öra. De kommo från Marie, hvilken Herming höll på att släpa upp på däck. Louis Cornbuttes hjerta fylles af raseri; han uppbjöd sina yttersta krafter för att böja sin motståndares rygg; men i samma ögonblick kände de sig båda slutna i en mäktig omfamning. Björnen hade klättrat ned från märsen och kastat sig öfver de stridande.

André Vasling befann sig närmast intill björnens kropp. Louis Cornbutte, som var ytterst, kände odjurets klor intränga i sina muskler. Björnen höll dem båda tätt omslutna.

— Hjelp, Herming! ropade Vasling.

— Hitåt, Penellan! ropade Louis Cornbutte.

Steg hördes i trappan. Penellan närmade sig, spände sin pistol och afsköt den i björnens öra. Han utstötte ett förfärligt rytande. Smärtan förmådde honom ett ögonblick att släppa sitt tag, och Louis Cornbutte föll maktlös på däck; men björnen slöt ännu en gång i dödskampen sina ramar och föll med André Vasling i sin famn, i fallet krossande den eländige.

Penellan skyndade till Louis Cornbuttes bistånd. Intet farligt sår satte hans lif i fara; han hade blott för ett ögonblick förlorat medvetandet.

— Marie! sade han, öppnande ögonen.

— Räddad! svarade Penellan. Herming ligger der med ett dolksting i bröstet.

— Och björnarne...?

— Döda, Louis, döda liksom våra fiender! Men utan dessa odjur hade vi varit förlorade. De kunna i sanning sägas hafva kommit till vår undsättning. Tackom därför försynen!

Louis Cornbutte och Penellan nedstego i rummet och Marie föll i deras armar.

*

XVI.

Slut.

Herming, som var dödligt sårad, fördes i säng af Misonne och Turquiette, som blifvit befriade från sina band. Den eländige låg redan i dödskampen, och de båda sjömännen egnade sina omsorger åt Pierre Nouquet, hvars sår lyckligtvis var utan vidare betydighet.

Men ett svårt slag hade drabbat Louis Cornbutte. Hans fader gaf icke något tecken till lif. Hade han dött i ångest öfver att hans son var i sina fienders våld? Eller hade han dukt under före det förfärliga uppträdet? Man vet det icke. Men den gamle, af sjukdom och sorger hårdt pröfvade mannen hade upphört att leva.

Vid detta oväntade slag föllo Louis Cornbutte och Marie i en djup förtviflan och knäböjde vid sängen, gråtande och uppsändande böner för hans själ.

Penellan, Misonne och Turquiette lemnade dem åt sig sjelfva och uppstego på däck. De tre björnarne buros fram i fören. Penellan beslöt att taga vara på deras fällar, som kunde blifva till stort gagn, men han tänkte icke ett ögonblick på att tillgodogöra deras kött. För öfrigt var antalet af dem, som behöfde föda, numera ansenligt förminskadt. André Vaslings, Aupics och Jockis lik kastades i en graf på stranden. Till dem kom snart äfven Hermings. Norrmannen dog under natten, utan att känna samvetsförebräelser, med raseriets skum kring sina läppar. De tre sjömännen återstälde tältet, som på flera ställen var sönderslitet, så att snön föll ned på däck. Det rådde en skarp köld, som fortfor ända till dess solen den 8 januari åter visade sig öfver horisonten.

Jean Cornbutte jordades på kusten. Han hade lemnat sitt land för att återfinna sin son och hade dukt under i detta fruktansvärda klimat. Hans graf reddes på en kulle och de öfverlevande betecknade stället med ett enkelt kors.

Louis Cornbutte och hans följeslagare hade efter den dagen ännu att utstå många svåra pröfningar. Men tack vare de återfunna citronerna lyckades de bevara sin helsa.

Gervique, Gradlin och Pierre Nouquet kunde fjorton dagar efter den förfärliga striden lemna sängen och taga sig någon rörelse.

Inom kort började jagten blifva lättare och mera gifvande. Vattenfoglarna återvände i stora massor. Man sköt ofta ett slags änder, hvilkas kött var särdeles välsmakande. Jägarne hade icke att beklaga någon annan förlust än den af två bland deras hundar, som omkommo under en utflykt, som företagits tjugofem mil söder ut i ändamål att undersöka istillståndet.

Februari månad ingick med häftiga stormar och ymniga snöfall. Medeltemperaturen nedgick ännu en gång till 25 grader under fryspunkten, men man hade icke på långt när så ondt af den som förut. Anblicken af solen, som mer och mer höjde sig öfver horisonten, lifvade alla med hoppet om ett snart slut på deras vedermödor. Det tycktes liksom om himlen haft medlidande med dem, ty det blef en ovanlig värme detta år. I mars månad syntes några korpar, kretsandekring fartyget. Louis Cornbutte lyckades fånga ett par tranor, som på sin vandring mot norden förirrat sig ända hit. På utflykten mot söder förmärktes äfven flockar af vildgäss.

Flyttfoglarnes återkomst bådade lindring i kölden. Det var imellertid icke värdt att sätta allt för stor lit dertill, ty vid förändring af vinden, eller vid månskiften sjönk temperaturen plötsligt, och sjömännen voro då nödsakade att återtaga sina försigtighetsmått till skydd mot kölden. De hade redan uppbränt alla fartygets bastingeringar, ruffen, som icke beboddes, och en stor del af lösdäcket. Det var alltså på tiden, att vintern tog ett slut. Lyckligtvis nedgick kölden i medlet af mars till sexton grader. Marie sysselsatte sig med att förfärdiga nya kläder till den förestående våren.

Efter vårdagjemningen höll sig solen ständigt öfver horisonten. De åtta månadernas oafbruten dag hade inträdt. Det oafbrutna ljuset och den jemna, ehuru ytterst svaga, värmen började märkbart inverka på isarne.

Det fordrades stor försigtighet för att skjuta ut *La Jeune-Hardie* från den höga bädd af isblock, på hvilken det hvilade. Fartyget stöttades därför omsorgsfullt, och det syntes fördelaktigast att afvakta, att isen skulle brytas vid islossningen; men de lägre isstyckena, som voro i beröring med det redan betydligt varmare vattnet, smälte småningom undan och briggen sjönk märkbart. De första dagarne i april hade han återtagit sin naturliga nivå.

I april månad föllo ymniga regnskurar, och det derigenom bildade vattenlagret bidrog kraftigt att försvaga isarne. Termometern visade nu tio grader undernoll. Några af sjömännen bortlade nu sina sälskinskläder, och det var icke längre nödigt att dag och natt hålla eld på kaminen. Spritförrådet, hvaraf ännu något återstod, användes blott vid tillredning af måltiderna.

Snart började isarne skakas af dofva knallar. Remnor uppstodo här och der, och det var icke rådligt att begifva sig långt ut på isen. Det hände flera gånger, att folket sjönk ned i vattnet, ehuru lyckligtvis enda följderna blef ett kallt bad.

Vid denna tid återkommo sälarne, och man företog ofta jagt efter dem, emedan deras fett kunde blifva af nytta.

Alla voro vid god helsa. Tiden fördrefs med förberedelser till affärden och jagt. Louis Cornbutte begaf sig ofta ut för att undersöka isen och beslöt, på grund af kuststräckans bildning söderut, att välja den sydliga passagen. Islossningen hade redan börjat på flera punkter, och några flytande isblock syntes drifva till sjös. Den 25 april rustades briggen i ordning. Seglen befunnos i bästa skick, och det var med innerlig glädje sjömännen sågo dem fyllas af vinden. Fartyget skalf, ty det hade återfått sin vattenlinie, och, ehuru det ännu icke kunde röra sig, hvilade det imellertid i sitt naturliga element.

I maj månad försiggick islossningen hastigt. Snön, som betäckte kusten, smälte öfverallt och bildade en tjock modd, som gjorde stranden nästan oåtkomlig. Små fläckar af ljung blefvo synliga här och der mellan snön och tycktes fröjda sig åt det lilla måttet af värme. Termometern steg slutligen öfver nollpunkten. Tjugo mil söder om fartyget hade isblocken fullständigt frigjort sig och anträdt färden till atlantiska oceanen. Ehuru hafvet ännu icke var fritt närmast omkring briggen, hade dock rännor uppstått i isen, af hvilka Louis Cornbutte ville draga fördel.

Den 21 maj bröt äntligen Louis Cornbutte upp från sitt vinterqvarter, sedan han gjort ett sista besök vid sin faders graf. De raska sjömännens hjertan fylles på samma gång af glädje och vemod, ty man skiljes icke utan smärta från ställen, der man sett en vän dö. Vinden blåste från norr och var så gynnsam som möjligt. Ofta spärrades vägen af isband, som måste genomsågas, och ej sällan hände, att hela isberg hopade sig framför fartyget, hvilka man endast genom sprängning kunde skingra. Under loppet af ännu en månad var seglatsen full af faror, som vid flera tillfällen hotade fartyget med undergång; men besättningen var härdad och van vid farliga manövrer. Penellan, Pierre Nouquet, Turquette och Fidèle Misonne gjorde arbete för tio matroser, och Marie hade för hvar och en ett erkänslans leende.

La Jeune-Hardie kom äntligen ur isen på höjden af ön Jan Mayen. Den 25 juni träffade man på fartyg, som seglade mot norden för säl- och hvalfiskfångst. Briggen hade behöft en månad för att komma ur polarhafvet.

Den 16 augusti kom *La Jeune-Hardie* i sigte af Dunkerque. Fartyget hade signalerats af utkiken, och hela befolkningen vid hamnen skyndade ut på vågbrytaren. Anförvandter och vänner mottogo snart de raska gossarne i sina armar. Den gamle presten slöt Louis Cornbutte och Marie till sitt hjerta, och af de tvenne messor, hvilka han

läste de följande två dagarne, var den första för Jean Cornbuttes själafrid och den andra för de båda trolofvades lycka, hvilka efter så många lidanden äntligen blifvit förenade.

*

EN BESTIGNING AF MONT-BLANC

AF

PAUL VERNE.

Den 18 augusti 1871 anlände jag till Chamonix med den fasta föresatsen att, kosta hvad det ville, bestiga Mont-Blanc. Mitt första försök i augusti 1869 hade misslyckats. Det dåliga vädret tillät mig icke att komma längre än till Grands-Mulets. Förhållandena tycktes ej heller denna gång gestalta sig gynnsammare, ty vädret, som den 18 på morgonen syntes lofvande, slog hastigt om vid middagstiden. Mont-Blanc tog på sig sin mössa, för att begagna ett uttryck af landets barn, och började röka sin pipa, hvilket med andra ord vill säga, att berget höljdes i moln, och att snön, drifven af en stark sydvestlig storm, vid dess spets bildade en lång strimma i riktning mot de omätliga afgrunderna vid glaciern Brenva. Denna strimma betecknade för oförståndiga turister den väg de, mot sin vilja, skulle nödgats följa, om de vågat bestiga berget.

Den följande natten blef svår; regnet och stormen växte i raseri, och barometern, som stod under »föränderlig», iakttog en orörlighet, som kunde reta till förtviflan.

I daggryningen tillkännagåfvo imellertid några åskknallar, att ett omslag inträffat. Himlen klarnade, bergskonturerna trädde fram, och vinden, som öfvergått till nordvestlig, lät se ofvan passet vid Balme, som stänger Chamonix-dalen åt norr, några lätta skyar, hvilka jag helsade såsom förebud till vackert väder. Trots dessa lofvande tecken, och oaktadt barometern røjde benägenhet att stiga, förklarade föreståndaren för vägvisarestationen i Chamonix, hr Balmat, att det ännu icke vore tid att tänka på någon bergsbestigning.

— Om barometern fortfar att stiga, tillade han, och vädret håller sig, så lofvar jag er vägvisare till i öfvermorgon eller kanske i morgon. Under tiden föreslår jag, att ni, för att lägga band på er otålighet och mjuka upp edra leder, anträder färden till Brevent. Molnen skola snart skingra sig, och ni blir i tillfälle att bilda er ett klart begrepp om den väg, ni har att tillryggälägga, för att nå spetsen af Mont-Blanc. Om efter den betan modet ännu står er bi, så kan ni ju fresta äfventyret.

Dessa med en viss tonvigt framsagda ord voro icke synnerligen uppmuntrande och manade till eftertanke. Jag gick imellertid in på förslaget och han utsåg till min vägvisare Edouard Ravenel, en kallblodig och pålitlig ung man, fullkomligt förtrogen med sitt yrke.

Till sällskap på färden hade jag min landsman och vän Donatien Levesque, turist till lif och själ och ihärdig fotvandrare, som i början af föregående året företagit en lärorik och ofta mödosam resa i Nordamerika. Han hade redan genomströfvat landet i flera riktningar och stod just i begrepp att begifva sig till New-Orleans utefter Mississippi, då kriget korsade hans planer och kallade honom till Frankrike. Vi råkades sedan i Aix-les-Bains och kommo öfverens om att efter slutad badkur tillsammans företaga en resa i Savoien och Schweiz. Donatien Levesque var förtrogen med mina planer, och alldenstund hans helsa, enligt hvad han trodde, icke tillät honom den långa vandringen öfver glacierna, var det öfverenskommet, att han skulle i Chamonix afvakta min återkomst från Mont-Blanc och under min frånvaro företaga det öfliga besöket vid glaciern Montanvers.

Då min vän erfor, att jag ämnade mig till Brevent, tvekade han icke att göra mig sällskap. Uppstigningen till

Brevent är för öfrigt en af de intressantaste utflykter man kan göra från Chamonix. Detta berg, som har en höjd af 8,500 fot, utgör en förlängning af bergskedjan Aiguilles-Rouges, som går från sydvest till nordost, parallelt med Mont-Blanc's bergskedja, tillsammans med hvilken den bildar den trånga Chamonix-dalen. Till följd af Brevents centrala läge midt emot glaciern Bossons kan man från detta berg nästan under hela deras färd följa de karavaner, som våga bestiga Alpernas jätte. Af denna anledning är det också mycket besökt.

Klockan var sju på morgonen, då vi bröto upp. Under vägen kunde jag icke låta bli att tänka på Balmats tvetydiga ord. Det var icke utan, att de vållade mig bryderi. Jag sporde därför vägvisaren:

— Har ni bestigit Mont-Blanc?

— Ja, svarade han, en gång, och det är nog för mig. Jag tänker icke göra det omigen.

— Fördömdt! och jag, som just ämnar våga försöket!

— Det står er fritt, min herre, men jag kan icke göra er sällskap. Berget är icke vid godt lynne i år. Flera försök att bestiga det äro gjorda, menendast två hafva lyckats, och vid det sista måste man vända om två gånger. För öfrigt har olyckshändelsen, förlidet år en smula afkyllt amatörernas ifver.

— Olyckshändelsen! Hvilken olyckshändelse?

— Kors, har ni icke hört talas om den? En karavan af tio vägvisare och bärare samt två engelsmän begaf sig i midten af september på väg uppför Mont-Blanc. Man såg dem komma upp till spetsen, men några ögonblick derefter försvinna i ett moln. Då molnet skingrades, syntes ingen till. De båda engelsmännen jemte sju vägvisare och bärare hade bortsopats af vinden och sannolikt störtat ned på glaciern Brenva. Oaktadt de trägnaste efterforskningar har man icke lyckats återfinna deras lik. De tre andra funnos 450 fot under bergsspetsen nära Petits-Mulets. Deras kroppar voro förvandlade till isklumpar.

— Men hur kunde också dessa resande begå en sådan oförsigtighet? sade jag till Ravenel. Hvilken galenskap att så sent på året företaga en dylik färd! Den skulle skett i augusti!

Jag sökte förgäfvnes utplåna intrycket af denna sorgliga historia. Lyckligtvis blef luften småningom allt klarare, och strålarne af en herrlig sol skingrade de moln, som ännu betäckte Mont-Blanc, och på samma gång äfven dem, som omtöcknade min själ.

Vår färd fullbordades efter önskan. Sedan vi lemnat fäbodarne vid Planpraz, på en höjd af 6,500 fot, vandrade vi genom snömörja och öfver nedrasade stenblock, tills vi kommo till en brant bergafsats, kallad La Cheminée, uppför hvilken vi måste klättra med händer och fötter. Tjugo minuter derefter voro vi på spetsen af Brevent, hvarifrån man har enbeundransvärd utsigt. Mont-Blanc framstår här i hela sitt majestät. Fast fotad på sina väldiga underlag, tyckes bergjätten utmana stormarne, som bryta sina krafter mot hans issköld, medan rundt omkring honom reser sig, liksom i fruktlös täflan att nå hans höjd, en lifvakt af bergspetsar med tydliga spår af en långsamt försiggående förstöring.

Från den herrliga terrass, på hvilken vi nu befunno oss, kunde vi, ehuru ännu ofullkomligt, bilda oss en föreställning om de afstånd, som måste tillryggaläggas, innan man kommer till spetsen af Mont-Blanc. Bergets hjessa, som, sedd från Chamonix, tyckes vara så nära Dôme du Goûter, intager nu sin verkliga plats. Flera plataer, bildande lika många afsatser, uppför hvilka man måste sträfvä, och som icke kunna ses nere i dalen, afslöjas nu för ögat, enligt perspektivets lagar ännu mer förstörande afståndet från det efterlängtnade målet. Glaciern Bossons synes i hela sin glans med sina tinnar af is och sina séracsIsblock, som stundom äro ända till 30 fot höga., hvilka, likt vågor på ett upprördt haf, tyckas piska klippväggarne vid Grands-Mulets, hvars fot försvinner ibland dem.

Detta underbara skådespel var icke egnadt att afkyla min lust, och fastare än någonsin var min föresats att lära känna denna för mig ännu främmande värld.

Äfven min reskamrat greps af hänförelse, och från detta ögonblick började jag tro, att jag icke ensam skulle

komma att bestiga Mont-Blanc.

Vi återvände till Chamonix. Vädret blef allt bättre; barometern fortfor att långsamt stiga, och allt tycktes arta sig på bästa sätt. Följande dag i gryningen skyndade jag till förmannen för vägvisarne. Himlen var molnfri; vinden, nästan omärklig, hade stadgat sig till nord-ost. MontBlancs bergskedja, hvars förnämsta toppar förgylldes af den uppgående solen, tycktes inbjuda oss till ett besök. Man kunde icke utan oartighet afslå en så vänlig bjudning. Herr Balmat förklarade, efter att hafva rådfrågat sin barometer, uppstigningen utförbar och lofvade skaffa mig de två i reglementet föreskrifna vägvisarne jemte en bärare. Jag lemnade honom fria händer att anordna allt som han ville. Men en tilldragelse, som jag icke förutsett, hotade att vålla någon oreda i förberedelserna.

Vid utgåendet från vägvisarstationen mötte jag Edouard Eavanel, min vägvisare från gårdagen.

— Är det fortfarande er afsigt att bestiga Mont-Blanc? frågade han.

— Ja visst, svarade jag. Finner ni ej ögonblicket väl valdt?

Han dröjde några ögonblick och svarade derefter med en viss förlägenhet:

— Ni är min resande; jag följde er i går till Brevent och har följaktligen svårt att öfvergifva er. Om ni därför ämnar er dit upp, så vill jag gå med er, såvida ni mottager mitt erbjudande. Det är er rättighet, ty vid alla med faror förbundna färder eger den resande, om han så vill, att sjelf utse sina vägvisare. Jag önskade blott, att ni ville jemte mig antaga min bror Ambroise Eavanel, och min kusin Gas-pard Simon. De äro unga och raska karlar, som visserligen lika litet som jag äro förtjusta i en dylik färd. men som dock icke äro ängsliga när det gäller. Jag svarar för dem såsom för mig sjelf.

Ynglingen ingaf mig förtroende. Jag antog tillbudet och vände genast om för att underrätta herr Balmat om det val jag träffat. Men denne hade redan tagit sina mått och steg och sändt bud till de vägvisare, som voro i tur. Den ene, Edouard Simon, hade förklarat sig beredd, och man väntade svar från den andre, Jean Carrier. Det var icke tvifvelaktigt, ty denne man hade redan tjugonio gånger bestigit Mont-Blanc. Jag befann mig alltså i stor förlägenhet. De vägvisare, jag antagit, voro alla från Argentiére, en grannkommun till Chamonix, hvarför ock vägvisarna från denna senare ort beskyldde Ravenel för att hafva intrigerat till förmån för sina släktingar, hvilket var i strid med reglementet.

För att afklippa tvisten antog jag äfven Edouard Simon, som redan gjort sina förberedelser.

Han var mig till intet gagn, om jag komme att blifva ensam på färden, men var outhärlig, såvida min vän beslöt göra sällskap.

Då detta var undanstökadt, gick jag att göra upp saken med Donation Levesque. Jag fann honom sofvande den rättfärdiges sömn, som dagen förut har vandrat femton kilometer bland bergen. Det föll sig litet svårt att få honom vaken; men sedan jag ryckt undan först täcket, sedan örngottet och slutligen madrassen, lyckades jag göra honom begripligt, att jag förberedde mig till den stora färden.

— Nåväl! sade han gäspande, jag följer med till Grands-Mulets och afvaktar der er återkomst.

— Bravo! svarade jag, jag har just en väg-visare till öfverlopps, hvilken jag ber att få fästa vid er person.

Vi köpte de för en glaciervandring oundgängliga artiklarne. Jernskodda stafvar, damasker af groft kläde, gröna glasögon, hermetiskt skyddande ögonen, pelsfodrade handskar, grönt flor och kompasser — ingenting glömdes. Vi köpte stöflor med tredubbla bottnar, hvilka af vägvisarne broddades. Detta senare är af den största vikt, emedan det finnes ögonblick under en dylik expedition, då en halkning vore detsamma som döden, ej blott för en sjelf utan för hela karavanen.

Våra och vägvisarnes förberedelser upptogo omkring två timmar. Vid åttatiden anlände våra mulåsnor, och vi begåfvo oss slutligen på väg till fäbodarne vid Pierre-Pointue, 3,000 fot högre än Chamonix och 8,400 fot lägre än spetsen af Mont-Blanc.

Vid ankomsten till Pierre-Pointue omkring kl. 10 funno vi der en spansk resande, herr N..., åtföljd af två

vägvisare och en bärare. Hans första vägvisare, Paccard, var en släkting till den doktor Paccard, som jemte Jacques Balmat företog den första bestigningen af Mont-Blanc, och hade redan aderton gånger varit uppe på bergets topp. Hr N... stod liksom vi i begrepp att anträda uppstigningen. Han hade rest mycket i Amerika och gått öfver Anderna vid Quito, hvarför han hoppades utan allt för stora besvärligheter kunna våga försöket med Mont-Blanc. Men han bedrog sig. Han hade gjort upp räkningen, utan att taga i betraktande de lodräta klippväggarne och den förtunnade luften.

Jag skyndar att, till hans heder, tillägga, att han verkligen lyckades nå spetsen af Mont-Blanc, tack vareen sällsynt viljekraft, ty hans fysiska krafter voro då längesedan uttömda.

Vi åto en så bastant frukost som möjligt vid Pierre-Pontue. Detta är en vanlig klokhetsåtgärd, emedan aptiten vanligen försvinner, sedan man kommit upp i isregionen.

Herr N... bröt upp kl. 11 till Les Grands-Mulets. Vi gåfvo oss icke af förr än vid middagstiden. Vid Pierre-Pontue upphör mulåsnevägen. Vi måste derefter klättra i zigzag upp för en svår gångstig, som följer kanten af glaciern Les Bosson utmed foten af Mont-Midi. Efter en timmes ganska besvärligt arbete under en stark värme kommo vi till ett ställe vid namn Pierre-a-l'Echelle, på 8,200 fots höjd. Här fäste vi oss alla tillsammans med ett starkt rep, med ett afstånd mellan hvar och en af nio till tolf fot. Det gälde att beträda glaciern Les Bossons. Denna särdeles svåråtkomliga glacier företer åt alla sidor gapande klyftor utan synbar botten. De lodräta väggarne i dessa klyftor hafva en grönaktig, obestämd, för ögat högst förvillande färg; då man nalkas försigtigt och kastar en blick i det hemlighetsfulla djupet, iänner man sig underbart dragen af det samma, och ingenting synes naturligare än att begifva sig dit ned.

Man går långsamt framåt, än kringgående klyftorna, än öfverskridande den på en steg eller till och med på en snöbrygga af tvifvelaktig styrka. Det är då repet spelar sin rol. Man håller det spändt under den farliga passagen; om då snöbryggan sviker, blir vägvisaren eller den resande hängande öfver afgrunden. Man drager honom upp igen, och han slipper undan för den gången med några kontusioner. Om klyftan

är bred men föga djup, halar man sig ned i dess botten för att stiga upp på motsatta sidan. I detta fall är nödvändigt att inhugga trappsteg i isen, hvilket både besvärliga och farliga arbete utföres af vägvisarne, som gå i spetsen beväpnade med sina »piolets», ett slags hackor eller kanske rättare yxor.

En särskild omständighet gör tillträdet till glaciern Bosson mycket farligt. Man beträder glaciern vid foten af bergsspetsen Midi och har att passera en klyfta, hvarest bergras ofta ega rum. Denna klyfta är omkring 600 fot bred, och medan man öfvergår densamma, håller en af vägvisarne vakt för att varna för möjliga faror.

1869 omkom här en vägvisare. Han rycktes ned i djupet af ett bergras och krossades mot klipporna 900 fot längre ned.

Vi voro sålunda varnade och påskyndade våra steg så mycket vår ovana vid dylika vandringar medgaf. Väl undslupna från denna farliga punkt, komma vi till en annan, icke mindre farlig. Det är fråga om att passera de under namn af séracs bekanta ofantliga isblock, hvilkas daning ännu är outredd. Dessa isblock ligga vanligen vid kanten af en platå och utgöra ett ständigt hot mot hela dalen under dem. En rörelse i glaciern, ja till och med blott en lätt vibration af luften kan föranleda deras fall och orsaka de förfärligaste olyckor.

— Mine herrar! varen tysta här och gån hastigt!

Dessa ord, uttalade i häftig ton af en vägvisare, gjorde slut på vår konversation. Vi gingo fort och under tystnad. Slutligen kommo vi till ett ställe, som kallas *La Jonction* (föreningen), men som med störreskäl kunde kallas *La Separation* (åtskilnaden), emedan glaciererna Bosson och Tacconay här skiljas genom berget Côte. På denna punkt antager sceneriet en obeskrifligt sällsam karakter: klyftor i skimrande färger, istaggar, spetsiga som synålar, isblock hängande öfver afgrunden, små sjöar med grönt vatten bilda tillsammans ett kaos, som öfvergår all inbillning. Lägg här till det dofva bruset af bäckarne vid glacierns botten, det hemska, af ekot mångdubblade dån af isblock, som störta ned i afgrunden, den skälfvande marken, som hotar att öppna sig under edra fötter,

och ni har en föreställning om dessa dystra och ödsliga nejder, hvilkas enda lifsyttning röjer sig genom förstörelse och död.

Efter att hafva passerat La Jonction, följer man någon tid glaciern Tacconay och kommer så till en brant sluttning, som leder till Grand-Mulet, och till hvilken man måste klättra upp. Slutligen, efter att i tre timmar hafva vandrat bland snö och is, anlände vi till de omkring 600 fot höga klippor, som fått namnet Les Grands-Mulets och beherrska å ena sidan glaciern Bossons och å andra sidan de branta sluttningar, som sträcka sig ända till foten af Dôme du Goûter.

En liten stuga, uppförd af vägvisarne på den första klippafsatsen, och belägen på en höjd af mer än 9,000 fot, lemnar skydd åt resande, medan de afvakta timmen för uppstigningen till Mont-Blancs spets.

Vi åto middag som vi kunde och sofvo på samma sätt; i dessa höga regioner kan man icke göra hvarken det ena eller det andra grundligt.

— Nåväl, sade jag till Levesque efter en låtsadmåltid, har jag öfverdrifvit landets praktfulla skönhet, och ångrar ni att hafva följt mig hit?

— Jag ångrar det så litet, svarade han, att jag är fast besluten att följa med ända till spetsen. Ni kan räkna på mig.

— Godt, sade jag, men vi vet väl, att det drygaste återstår.

— Lappri, svarade han, det går nog! Låtom oss imellertid gå ut och se solnedgången, som bör erbjuda en storartad anblick.

Himlen höll sig fortfarande märkvärdigt klar.

Bergskedjorna Brevent och Auiguille-Bouge lågo under våra fötter. På andra sidan höjde sig Fizklipporna och det spetsiga Mont-Varant öfver Sallanchedalen, nedflyttande till ett tredje plan bergskedjorna Fleury och Beposoir. Längre åt höger syntes Buet med sin snöhöljda hjessa, och ännu längre bort Mont-Midi med sina fem krokändar, beherrskande Bhône-dalen. Bakom oss hade vi den eviga snön, Dôme du Gouter, Mont-Maudit och slutligen Mont-Blanc.

Småningom sjönk Chamonix-dalen i en tät dimma, som snart äfven inhöljde den ena efter den andra af bergen i vester. Endast Mont-Blanc är ännu lika klart och glänsar liksom vore det omgifvet med en gyllene strålkran. Snart nå skuggorne Dôme du Gouter och Mont-Maudit, men bära ännu respekt för Alpernas jätte. Vi följde med beundran detta långsamma försvinnande af ljuset. Det bibehöll sig till sist en stund omkring den allra högsta spetsen af berget och höll på att ingifva oss den vanvettiga förhoppningen, att det skulle förblifva så hela natten. Men efter några minuter insveptes allt i mörker, och de lefvande färgerna aflöstes af dödens blytung skuggor. Jag öfverdrifver ingenting: de som älska bergen skola förstå mig.

Efter att hafva beskådat detta storartade sceneri, återstod oss ingenting annat än att afvakta timmen för uppbrottet. Vi skulle sätta oss i gång kl. två på morgonen. Hvar och en sträckte ut sig på sin madrass; men att sofva var icke att tänka på, lika litet som på att prata. Jag beherskades af mer eller mindre dystra tankar: det var som natten före ett slag, blott med den skilnad, att iag af ingenting tvangs att inlåta mig i strid. Två tankeriktningar stredo om herraväldet, och liksom ebb och flod hade hvardera i sin tur övertaget. Å ena sidan kommo alla de betänkligheter, förståndet uppreser mot ett så vågadt företag. Hvertill tjenar ett dylikt äfventyr? Hvem har något gagn af detsamma, om det lyckas? Men hvilken källa till sorg och ånger, om det misslyckas! Fantasien blandade sig ock i spelet och drog fram alla möjliga olyckshändelser, som inträffat under bergvandringar. Jag drömde om snöbryggor, som brusto under mina fötter, kände mig störtad i den gapande afgrunden, hörde braketen af lavinerna, som ryckte mig med i sin svindlande färd, tyckte mig försvinna, kände mig gripen af dödens kyla och gjorde en yttersta ansträngning för att rycka mig lös! . . .

Ett häftigt buller, någonting förskräckligt, tilldrog sig i detta ögonblick.

— Lavinen! Lavinen! ropade jag.

— Hvad står på? Hvad gör ni? frågade den yrvakne Levesque.

— Ack! det var endast ett bord, som jag i högsta stadiet af min marridt slog omkull med buller. Denna prosaiska vändning återkallade mig till verkligheten. Jaglog åt min skräck; den motsatta tankeströmmen och jemte den min ärelystnad återtogo väldet. Det berodde nu blott af mig sjelf att med en smula ansträngning kämpa mig fram till denna så sällan uppnådda bergsspets! Det vore en seger så god som någon annan! Olyckshändelser inträffa ju så ytterst sällan! Hvilket skådespel måste man ej hafva deruppe! Och hvilken tillfredsställelse sedan att hafva utfört hvad andra icke vågat!

Med sådana betraktelser stärkte jag mitt mod, och afvaktade med lugn signalen till uppbrott.

Omkring kl. 1 tillkännagåvo vägvisarnes steg, deras samtal och bullret af öppnade och stängda dörrar, att ögonblicket nalkades. En stund derefter inträdde Ravenel i vårt rum:

— Stigen upp, mine herrar! Vädret är herligt, och vid tio-tiden böra vi vara vid toppen.

Med ett hopp voro vi ur våra sängar och gjorde i hast vår toilette. Två af våra vägvisare begåvo sig af i förväg för att undersöka vägen. De voro försedda med en lykta, som skulle visa oss vägen, och medförde sina yxor för att på svårare ställen inhugga trappsteg. Kl. 2 begåvo vi oss samtliga åstad i följande tågordning: framför mig och i spetsen Edouard Ravenel; bakom mig Edouard Simon och Donatien Levesque; efter honom våra båda bärare — vi hade nämligen förenat med oss stugvaktaren i Grand-Mulet — och sist hela herr N . . . :s karavan.

Vägvisarne och bärarne hade sinsemellan fördelat sakerna. Uppbrottssignalen gafs, och vi satte oss i gång under ett djupt mörker, styrande kurs på lyktan, som skimrade på afstånd. Det låg någonting högtidligt i denna affärd. Det talades föga, och den ödesdriga hemlighetsfullhet, som rådde omkring oss, grep en och hvar; men på samma gång erforo vi ett lifligt intryck af det ovanliga och spännande i vår belägenhet, som gjorde oss likgiltiga för de faror, som kunde möta. Landskapet omkring oss var fantastiskt. Vi kunde icke tydligt urskilja konturerna. Stora, i hvitt skiftande, orediga massor, med mörka, något starkare framträdande fläckar, stängde horisonten. Himlahalvvet skimrade med en egendomlig glans. På ett afstånd, som icke kunde bestämmas, sågo vi det ostadiga skenet af lyktan, och nattens högtidliga tystnad stördes endast af det dofva och aflägsna ljudet af vägvisarnes yxor.

Vi gingo sakta och försigtigt upp för den första sluttningen i riktning mot foten af Dôme du Gouter. Efter två timmars besvärlig marsch kommo vi till den första platån, kallad Petit-Plateau, belägen vid foten af Dôme du Go&ter på en höjd af nära 12,000 fot. Efter några minuters hvila, satte vi oss åter i gång, tagande af åt venster uppför den sluttning, som leder till Grand-Plateau.

Vår karavan hade imellertid redan förminskats. Herr N... med sina vägvisare skilde sig från oss, emedan han kände sig så utmattad, att han måste taga sig en längre hvila.

Klockan omkring half fem började daggryningen lifva horisonten. Vi klättrade då upp för den sista afsatsen till Grand-Plateau, dit vi kommo utan äfventyr. Vi voro nu på mer än 12,000 fots höjd. Frukosten, som här intogs, var snart undanstökad. Mot förmodan iade Levesque och jag en ypperlig aptit, hvilket varett godt tecken. Vägvisarne voro vid bästa lynne och betraktade vår framgång såsom afgjord. För min del tyckte jag, att de dömde något för hastigt.

Medan vi hvilade oss efter frukosten, anlände hr N . . . Vi yrkade ifrigt, att han skulle taga någon föda, men han nekade envist. Han erfor den i dessa trakter så vanliga krampaktiga sammandragningen af magen och kände sig mycket medtagen.

Grand-Plateau förtjenar sin egen beskrifning. Till höger reser sig Dôme du Gouter. I midten har man Mont-Blanc med en öfverskjutande höjd af mer än 2,700 fot. Till venster ser man Mont-Rouge och Mont-Maudit. Denna omätliga amfiteater har öfverallt en bländande hvit glans. På alla håll upptäcker man ofantliga klyftor. I en sådan omkommo 1820 tre af de vägvisare, som följde d:r Hamel och öfverste Anderson. 44 år efteråt fann en annan vägvisare, Ambroise Couttet, döden på samma ställe.

Man måste iakttaga största försigtighet vid passerandet af denna platå, ty man träffar ofta på klyftor, dolda af snön. Den hemsökes dessutom icke sällan af laviner. Den 13 oktober 1866 krossades en engelsk resande och tre af hans vägvisare under en lavin från Mont-Blanc. Efter ett mycket farligt arbete lyckades man återfinna de tre vägvisarnes kroppar. Man väntade hvarje ögonblick att träffa på engelsmannens lik, då en ny lavin föll ned på den första och tvang arbetarna att uppgifva försöket.

Tre vägar erbjödo sig nu för oss. Den vanliga vägen, som går åt venster utmed foten af Mont-Maudife genom ett slags sluttande dalgång, kallad Porche eller Corridor, leder öfver icke alltför otillgängliga branter till första klippafsatsen på Mont-Rouge.

Den andra vägen, mindre begagnad, tager af åt höger öfver Dôme du Gouter och för till spetsen af Mont-Blanc öfver den kam, som förenar dessa båda berg. Man måste under tre timmar följa en svindlande väg och klättra upp för en brant isvägg, som kallas Bosse-du-Dromadaire.

Den tredje vägen består uti att uppstiga direkt till spetsen af Corridor, genom att klättra uppför en isvägg af omkring 750 fots höjd, sträckande sig längs med den första klippafsatsen på Mont-Kouge.

Enär vägvisarne förklarade den första vägen spärrad af en del nyss bildade klyftor, som gjorde den helt och hållet otillgänglig, återstod blott att välja mellan de båda andra. Jag för min del röstade på den andra, öfver Bosse-du-Dromadaire gående; men den ansågs alltför farlig, och det blef bestämdt, att vi sknlle gå lös på den isvägg, som leder upp till spetsen af Corridor.

När man fattat ett beslut, är det bäst att genast sätta det i verket. Vi gingo alltså öfver Grand-Plateau och anlände till foten af det i sanning fruktansvärda hinder, som reste sig i vår väg.

Ju längre vi framskredo, desto loträtare föreföll oss bergväggens lutning. Dertill kommo åtskilliga klyftor vid foten af berget, som strax hade undgått vår uppmärksamhet.

Icke destomindre företogo vi den svåra uppstigningen. Den främsta vägvisaren gjorde med sin yxa den första inhuggningen i isen, hvarefter den andre utvidgade och fullbordade den. Vi hunno två steg i minuten. Ju högre vi stego, desto brantare blef lutningen. Sjelfva vägvisarne höllo inne ett ögonblick för att rådslå; de talade sin provinsialism och tycktes vara af olika mening, hvilket icke bådade godt. Slutligen blef det så brant, att min hattskärm rörde vid den ofvan mig befintlige vägvisarens vad. Ett regn af isbitar beröfvade mig dessutom synen för ett ögonblick och gjorde min belägenhet högst obehaglig. Jag vände mig då till vägvisarne:

— Hör på, sade jag, det kan vara godt och väl att uppstiga på detta sätt. Det är visserligen icke någon bekväm väg, det tillstår jag, men den är dock icke omöjlig. Men säg mig en viktig sak: huru skola vi komma ned igen?

— Ah, min herre! svarade Ambroise Eavenel, på hemresan taga vi en annan väg.

Slutligen, efter två timmars svåra ansträngningar och efter att hafva inhuggit mer än fyra hundra trappsteg i denna förskräckliga uppgång kommo vi med uttömda krafter till spetsen af Corridor.

Vi gingo der öfver ett lindrigt sluttande snöfält längs efter en ofantlig klyfta, som stängde vägen. Knappt hade vi vändt oss om, förr än ett rop af beundran undslapp våra bröst. Till höger hade vi Piemont och Lombardiets slätter under våra fötter. Till venster höjde de mäktiga Penniniska Alporna och Oberland sina oförlikneliga, snöhöljda toppar. Endast Mont-Rosa och Mont-Cervin beherrskade oss ännu, men snart skulle det blifva vår tur att beherrska dem.

Denna tanke återförde oss till vårt förehafvande. Vi vände våra blickar mot Mont-Blanc och häpnade.

— Gud! hvad han är lång ännu, denne jätte! utbrast Levesque.

— Och hög! tillade jag. Det såg i sjelfva verket förtvifladt ut. Den ryktbara, fruktansvärda bergväggen, som man ovilkorligen måste passera, stod framför oss med sin lutning af femtio grader. Men sedan vi klättrat upp för isväggen till Corridor, kunde ingenting afskräcka oss. Vi höllo en half timmas rast och fortsatte derefter färden; men snart kommo vi underfund med, att de atmosferiska förhållandena voro i väsendtlig mån förändrade. Solen

brände förskräckligt, reflexen af dess strålar mot snön ökade vår plåga. Luftförtunnningen började äfven låta känna sig på ett högst besvärligt sätt. Vi gingo långsamt framåt med täta raster, kommo till den andra af Mont-Rouge's klippafsatser och befunno oss slutligen vid foten af Mont-Blanc. Berget höjde sig ensamt och majestätiskt 600 fot öfver våra hufvuden. Mont-Rosa till och med hade strukit flagg.

Levesque och jag kände oss nära att digna af trötthet. Hvad hr N... beträffar, som på spetsen af Corridor åter hunnit upp oss, kunde man nästan säga, att han var känslolös för verkningarne af den förtunnade luften, ty han hade, så att säga, upphört att andas.

Vi började slutligen klättra upp för den sista ansatsen. Vi hade knapt tagit tio steg, då vi stannade i känslan af den absoluta omöjligheten att gå längre. En smärtsam sammandragning af strupen gjorde andhemtningen ännu svårare. Våra ben vägrade oss sin tjänst, och jag förstod nu Jacques Balmats uttryck, att hans ben icke tycktes honom i stånd att hålla sig uppe utan med tillhjälp af byxorna. Men om kroppen bad om nåd, så svarade själen med ett obevekligt: högre! ännu högre! qväfde de förtviflade klagoutbrotten och dref oemotståndligt framåt den stackars misshandlade stofthyddan. Vi gingo sålunda öfver de med namnet les Petits-Mulets betecknade klipporna, och efter två timmars öfvermenschliga ansträngningar stodo vi äntligen på toppen af Mont-Blanc.

Klockan var tjugo minuter öfver tolf.

Segerglädjen kom oss att glömma vår trötthet och våra lidanden. Vi hade då äntligen nått denna bergsspets, för hvilken man bär en så djup respekt. Vi beherrskade alla de öfriga bergen, och denna tanke, hvilken endast Mont-Blanc kan föda, kom våra hjertan att svälla. Det var en mättad ärelystnad, och för mig särskildt en förverkligad dröm.

Mont-Blanc är det högsta berg i Europa. Några få i Asien och Amerika äro högre, men hvad är det för glädje att bestiga dem, då man i alla fall aldrig kan komma till den högsta toppen, utan måste stanna nedanför och erkänna sig besegrad.

Andra, såsom Mont-Cervin, äro synnerligen svåra att bestiga, men der vi nu stå, hafva vi Mont-Cervin 1,200 fot under våra fötter.

Dessutom, hvilket skådespel njuta vi ej till lön för våra mödor. Den alltjemt klara himlen hade antagit en djupblå färgton. Solen, plundrad på en del af sina strålar, hade förlorat sin glans, liksom under en partiel solförmörkelse. Detta fenomen, som förklaras af luftförtunnningen, var så mycket mer i ögonen fallande som bergen och de omgifvande fälten ordentligt summo i ljus, så att vi kunde iakttaga snart sagdt de minsta detaljer.

Vår horisont begränsades i syd-ost af Piemont och, längre bort, af Lombardiets slätter. I vester hade vi Savojens och Dauphinés bergskedjor och på andra sidan derom Rhône-dalen; i nordvest Genève-sjön och Jura, och i söder ett obeskrifligt kaos af berg och glacierer, ur hvilket resa sig de väldiga spetsarne af Mont-Rose, Mischabelhörner, Mont-Cervin, Weisshorn, enligt den berömda bergvandraren Tyndalls omdöme den vackraste bland dem alla, och längre bort Jungfrau, Monch, Eiger och Finsteraarhorn.

Man kan icke beräkna längden af vårt synhåll till mindre än 28 mil. Ett panorama af minst 56 mils vidd låg alltså blottadt för våra ögon.

En särskild omständighet ökade ytterligare sceneriets skönhet. På den italienska sidan kommo skyar dragande genom Penniniska Alperna, men utan att insvepa deras toppar. Vi fingo snart under våra ögon en andra och lägre himmel, ett haf af skyar, ur hvilka en hel arkipelag af snöhöljda bergstoppar reste sig. Det var någonting så underbart skönt, att till och med de största skalder skulle sakna ord för att återgifva det.

Spetsen af Mont-Blanc bildar en kam i riktning från nord-vest till nord-ost, två hundra fot lång och något mer än tre fot bred på det högsta stället. Man skulle kunna likna den vid ett kantradt fartyg med kölen i vädret.

Temperaturen var, mot vanligheten, ganska hög, nämligen 10 grader öfver fryspunkten. Det var nästan alldeles lugnt. Endast då och då kändes ett lindrigt luftdrag från öster.

Våra vägvisares första omsorg var att uppställa oss i en linie mot Chamonix, på det man nere i dalen skulle kunna räkna vårt antal och förvissa sig om att ingen sänkades. Ett antal turister hade begifvit sig till Brevent och Jardin för att observera vår uppstigning. De kunde nu öfvertyga sig om att den lyckats.

Men det är icke nog med att hafva bestigit Mont-Blanc; man måste äfven tänka på att stiga ned. Det svåraste, om också icke det mödosammaste, återstår. Dessutom lemnar man icke utan saknad en plats, som man eröfrat med så många mödor. Den fjeder, som dref oss vid uppstigandet, behovet att segra och herska, på en gång så naturligt och bjudande, fattas nu; man går utan ifver och ser sig ofta tillbaka.

Vi måste imellertid bestämma oss. Sedan vi efter häfdvunnen sed tömt en bågare champagne till Mont-Blancs förherligande, anträdde återtåget. Vi hade uppehållit oss en timma på bergets topp. Tågordningen var i så måtto förändrad, att herr N. . . :s karavan gick i spetsen, och att, på framställning af hans vägvisare Paccard, vi alla voro fästade vid ett rep. Det tillstånd af utmattning, hvaruti hr N. . . befann sig, lät befara fall, der allas våra gemensamma krafter vore af nöden för att hindra en olyckshändelse. Lycka var, att det blott var hans krafter, icke hans vilja, som sveko. Utgången besannade våra farhågor. Vid nedstigandet för den första afsatsen tog herr N. . . flera felsteg. Hans synnerligen kraftiga och skickliga vägvisare förmådde lyckligtvis hålla honom fast; men våra vägvisare, med skäl fruktande, att allesammans kunde blifva dragna med i fallet, ville skilja oss ifrån den andra karavanen. Levesque och jag satte oss deremot, och under iakttagande af den yttersta försigtighet kommo vi utan vidare äfventyr till foten af den svindlande branten. Någon illusion var icke längre möjlig; en nästan bottenlös afgrund låg under våra fötter, och några lösryckta isstycken, som hvinande flögo genom luften helt nära oss, visade den väg karavanen skulle komma att taga, om någon af oss steg miste. Jag började åter andas, då vi lemnat bakom oss detta farliga ställe. Vi kommo nu till de mindre branta sluttningar, som leda till spetsen af Corridor. Snön hade blifvit lösare af värmen, så att vi ofta sjönko ned till knäna, hvarigenom vandrigen naturligtvis mycket försvårades. Vi följde alltjemt vårt spår från i förmiddags, och jag förvånade mig just deröfver, då Gaspard Simon yttrade till mig:

— Vi kunna icke taga någon annan väg; Corridor är ofarbar, och vi hafva intet annat val än att nedstiga för den branta vägg, uppför hvilken vi i morse med så mycken möda arbetade oss upp.

Jag meddelade Levesque denna föga angenäma nyhet.

— Jag fruktar blott, tillade Gaspard Simon, att vi icke kunna förblifva alla fästa vid hvarandra. För öfrigt få vi se, hur herr N. . . står sig vid försöket.

Vi närmade oss den förfärliga väggen. Hr N... :s karavan började nedstiga, och vi hörde de lifliga ord, Paccard stälde till honom. Sluttningen var så brant, att vi snart icke kunde upptäcka hvarken hr N. . . eller hans vägvisare, oaktadt vi alla voro fästa vid samma tåg.

Så snart Gaspard Simon, som gick före mig, blef i stånd att öfverskåda situationen, stannade han och förklarade, sedan han utbytt några ord, som jag icke förstod, med sina kolleger, att det vore alldeles nödvändigt att skilja oss ifrån hr N. . . :s karavan.

— Vi svara för er, tillade han, men kunna icke svara för andra, och om de falla, så draga de oss med.

Med dessa ord afskar han tåget.

Det kostade mycket på oss att foga oss häruti; men våra vägvisare voro obevekliga. Vi föreslogo då, att två bland dem skulle bistå hr N. . . :s vägvisare. De samtyckte med nöje, men i saknad af reservtåg, kunde de icke sätta förslaget i verket.

Vi började alltså den förfärliga nedstigningen. Blott en i sender rörde sig, och i det ögonblick, då han skulle taga ett steg, fattade de andra så starkt fotfäste som möjligt för att kunna uthärda stöten, i fall han halkade. Den främsta vägvisaren, Edouard Ravenel, hade en farlig uppgift; han skulle återställa de trappsteg, som blifvit mer eller mindre förstörda af den första karavanen.

Vi nedstego långsamt och med största försigtighet. Vår väg förde oss i rät linie mot en af de vid sluttningens fot

befintliga klyftorna. Denna klyfta hade vi vid uppstigandet icke förmärkt; men nu bländade den vår syn med sitt i grönt skimrande gap. De under nedstigningen lossnade isblocken rasslade förbi oss och försvunno liksom i Minotaurens svalg, endast med den skilnaden, att Minotaurens svalg tillslöts efter hvarje bit, medan afgrunden underbara fötter alltjemt hade sitt gap öppet och tycktes vänta på en större munsbit för att blifva tillfredsstäld. Det gällde nu att icke blifva denna munsbit, och derpå gingo våra bemödanden ut. För att undandraga oss detta bländverk, denna moraliska svindel, om jag så får uttrycka mig, gjorde vi några svaga försök, att skämta öfver den svåra belägenhet, hvaruti vi befunno oss och i hvilken till ochmed en stenget skulle känt sig förtviflad. Vi gingo ända derhän att gnola några kupletter af Offenbach; men för att vara sanningsenlig, nödgas jag tillstå, att vårt skämt var matt och vår sång dålig. Vi gjorde som de mörkrädda, som sjunga i mörkret för att gifva sig mod. Vi förblefvo på detta sätt sväfvande emellan lif och död i en timme, som tycktes oss en evighet, då vi ändtligen satte foten på fast mark. Vi funno der nere herr N . . . och hans vägvisare i godt behåll.

Efter några minuters hvila fortsatte vi vår marsch.

Då vi voro nära Petit-Plateau, stannade Eavenel plötsligt och sade, vändande sig till oss:

— Se hvilken lavin! Den har utplånat våra spår.

Ett ofantligt isblock hade nedfallit från Döme du Gouter och betäckte helt och hållet den väg, som vi på morgonen hade följt för att öfverskrida Petit-Plateau. Jag kan icke anslå massan af denna lavin till mindre an fem hundra kubikmeter. Om den lossnat under vår uppfärd, skulle ännu en katastrof hafva ökat Mont-Blancs redan alltför stora dödslista.

Detta nya hinder tvang oss antingen att söka upp en ny väg eller gå längs med lavinen. I betraktande af det utmattade tillstånd, hvaruti vi befunno oss, hade det senare utan tvifvel varit bäst; men det var förknippadt med en allvarsam fara. Ett isblock af 60 fots höjd, som redan till en del lossnat från Döme du Gouter, vid hvilket det endast med en sida var fästadt, hängde ned öfver den väg vi skulle följa. Det ofantliga blocket tycktes vara i jemvigt, men det kunde alltför väl hända, att den obetydliga vibration, som vi åstadkommo genom vår gång, kunde förorsaka dess fall.

8Vägvisarne rådgjorde med hvarandra. Hvar och en af dem undersökte noga med kikare den remna, som bildat sig mellan berget och den hotande massan. De skarpa och friska kanterna gåfvo vid handen, att brottet var nytt, sannolikt förorsakadt af lavinens fall.

Efter en kort rådplägnings beslöto våra vägvisare, i anseende till omöjligheten att finna en annan väg, att vi skulle fresta den farliga färden.

— Vi måste gå mycket fort, till och med springa, om det är möjligt, sade de, och på fem minuter skola vi vara i säkerhet. Framåt, mina herrar, en sista ansträngning!

Att springa i fem minuter kan för en, som blott är trött, synas rara en småsak; men för oss, som nästan hade uttömt våra sista krafter, syntes det utför-bart att, äfven under en så liten stund, springa i mjuk snö, i hvilken vi ofta nedsjönko till knäna. Vi vädjade imellertid ännu en gång till vår energi och lyckades verkligen utan äfventyr, tre eller fyra kullerbyttor från-räknade, att komma förbi det farliga stället.

Det åtgick någon tid, innan vi hemtade oss från denna våldsamma ansträngning. Också kastade vi oss på en snödrifva, dödligt trötta, men, såsom man väl kan förstå, med glädje i hjertat. De största svårigheterna voro öfvervunna, och om ännu några faror återstodo, kunde vi möta dem utan vidare fruktan.

I hopp om att få bevitna lavinens fall, förlängde vi vår rast; men vi väntade förgäfvets. Enär dagen var långt framskriden och det icke var klokt att dröja sig qvar i dessa isöcknar, beslöto vi fortsätta färden, och omkr. kl. fem kommo vi till stugan vid Grand-Mulet. Efter att hafva tillbragt en orolig natt och angripna af feber till följd af den starka solhetta vi utstått, beredde vi oss att återvända till Chamonix; men innan vi gåfvo oss af, inskrefvo vi enligt bruket i en i stugan för ändamålet förvarad bok, våra och våra följeslagares namn och de hufvudsakliga omständigheterna under resan.

Kl. 8 bröto vi upp till Chamonix. Öfvergången af glaciern Bosson var svår, men försiggick utan äfventyr.

En half timmes väg ifrån Chamonix träffade vi några engelska turister, som afvaktat vår ankomst. Så snart de blefvo oss varse, kommo de med sympatetisk värma emot oss för att lyckönska oss till vår framgång. En af dem presenterade oss för sin hustru, ett fruntimmer af fulländad bildning. Sedan vi i stora drag skildrat vår resa, sade hon till oss med ett uttryck, som kom från hjertat:

— How much you are envied here by everybody! Let me touch your alpen-stocks! (Huru högt äro ni icke afundade! Låt mig röra vid edra alpstafr!)

Dessa ord tolkade säkert allas tankar i afseende på oss.

Uppstigandet till Mont-Blanc är högst besvärligt. Det säges, att den ryktbare naturforskaren de Saussure dervid grundlade den sjukdom, som lade honom i grafven några månader derefter. Jag anser mig icke kunna sluta min berättelse bättre än med dessa ord af Markham Sherwille:

Under alla omständigheter råder jag ingen att bestiga Mont-Blanc. Det är ett företag, hvars möjliga vetenskapliga resultat icke i värde motsvarar de faror, för hvilka man utsätter sig och andra.

*

Digitaliserad av Projekt Runeberg och publicerad på <http://runeberg.org/ofvervint/>.

Konverterad till .pdf, .epub, .mobi och .txt av Arkivkopia och publicerad på <https://arkivkopia.se/sak/runeberg-ofvervint>.

Filen skapad 2018-12-17 13:29:01.671520